
Έγγραφο συνόδου

A8-0292/2017

6.10.2017

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τις πολιτικές περί ελαχίστου εισοδήματος ως εργαλείο για την αντιμετώπιση της φτώχειας
(2016/2270(INI))

Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Laura Agea

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**Σελίδα**

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	24
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	26
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	34
ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	35

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με τις πολιτικές περί ελαχίστου εισοδήματος ως εργαλείο για την αντιμετώπιση της φτώχειας
(2016/2270(INI))**

To Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 5 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και τα άρθρα 4, 9, 14, 19, 151 και 153 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
- έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του 1948, όπως επιβεβαιώθηκε εκ νέου κατά την παγκόσμια διάσκεψη για τα ανθρώπινα δικαιώματα το 1993, και ειδικότερα τα άρθρα 3, 23 και 25, αυτής,
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, κυρίως δε τις διατάξεις που αφορούν τα κοινωνικά δικαιώματα και, ειδικότερα, τα άρθρα 34, 35 και 36, που ορίζουν συγκεκριμένα το δικαίωμα στην κοινωνική αρωγή και τη στεγαστική βοήθεια, υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου και το δικαίωμα πρόσβασης σε υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος,
- έχοντας υπόψη τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη και ιδίως τα άρθρα 1, 4, 6, 12, 14, 17, 19, 30 και 31,
- έχοντας υπόψη τις συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) αριθ. 29 και 105 σχετικά με την κατάργηση της αναγκαστικής εργασίας, τη σύμβαση αριθ. 102 της ΔΟΕ σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση και τη σύσταση 202 της ΔΟΕ σχετικά με τα κατώτατα όρια κοινωνικής προστασίας,
- έχοντας υπόψη την ατζέντα για την αξιοπρεπή εργασία της ΔΟΕ και το παγκόσμιο σύμφωνο απασχόλησης της ΔΟΕ, όπως υιοθετήθηκαν με καθολική συναίνεση στη Διεθνή Διάσκεψη Εργασίας στις 19 Ιουνίου 2009,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου «Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές» του Ιουνίου 2013 «Towards social investment for growth and jobs» (Προς κοινωνικές επενδύσεις για την ανάπτυξη και την απασχόληση),
- έχοντας υπόψη τη σύσταση 92/441/EOK του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 1992, σχετικά με τα κοινά κριτήρια που αφορούν την επάρκεια πόρων και παροχών στα συστήματα κοινωνικής προστασίας (σύσταση σχετικά με το ελάχιστο εισόδημα)¹,
- έχοντας υπόψη τη σύσταση 92/442/EOK του Συμβουλίου της 27ης Ιουλίου 1992 για τη σύγκλιση των στόχων και των πολιτικών κοινωνικής προστασίας²,
- έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής της 20ής Φεβρουαρίου 2013 με τίτλο

¹ ΕΕ L 245 της 26.8.1992, σ. 46.

² ΕΕ L 245 της 26.8.1992, σ. 49.

«Επένδυση στα παιδιά: Σπάζοντας τον κύκλο της μειονεξίας» (C(2013)0778)¹,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 20ής Φεβρουαρίου 2013 με τίτλο «Στοχεύοντας στις κοινωνικές επενδύσεις για την ανάπτυξη και τη συνοχή – συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (2014-2020)» (SWD(2013)0038),
- λαμβάνοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 3ης Οκτωβρίου 2008, σχετικά με την ενεργητική ένταξη των αποκλεισμένων από την αγορά εργασίας ατόμων²,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2010 με τίτλο «Ευρώπη του 2020: στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» (COM(2010)2020),
- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής της 2ας Μαρτίου 2015 για απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (COM(2015)0098),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 6ης Μαΐου 2009 σχετικά με την ανανεωμένη κοινωνική ατζέντα³,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Οκτωβρίου 2010 σχετικά με τον ρόλο ενός ελάχιστου εισοδήματος για την καταπολέμηση της φτώχειας και την προώθηση μιας ανεκτικής κοινωνίας στην Ευρώπη⁴,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Νοεμβρίου 2012 σχετικά με το Σύμφωνο Κοινωνικών Επενδύσεων – ως αντίδραση στην κρίση⁵,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 23ης Οκτωβρίου 2015, σχετικά με τη μείωση των ανισοτήτων με ιδιαίτερη έμφαση στην παιδική φτώχεια⁶,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 14ης Απριλίου 2016 σχετικά με την επίτευξη του στόχου κατά της φτώχειας υπό το πρίσμα των αυξανόμενων εξόδων των νοικοκυριών⁷,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 26ης Μαΐου 2016 με τίτλο: «Φτώχεια: μια προοπτική με γνώμονα το φύλο»⁸,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Σεπτεμβρίου 2016 σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου που αφορά τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών⁹,

¹ ΕΕ L 59 της 2.3.2013, σ. 5.

² ΕΕ L 307 της 18.11.2008, σ. 11.

³ ΕΕ C 212E της 5.8.2010, σ. 11.

⁴ ΕΕ C 70E της 8.3.2012, σ. 8.

⁵ ΕΕ C 419 της 16.12.2015, σ. 5.

⁶ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2015)0401.

⁷ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2016)0136.

⁸ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2016)0235.

⁹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2016)0355.

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Ιανουαρίου 2017 σχετικά με έναν ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων¹,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 15ης Ιουνίου 2011, με τίτλο «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού: – ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για κοινωνική και εδαφική συνοχή»,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 10ης Δεκεμβρίου 2013, με θέμα «Ελάχιστο ευρωπαϊκό εισόδημα και δείκτες φτώχειας»,
- έχοντας υπόψη τη μελέτη με τίτλο «Towards adequate and accessible minimum income schemes in Europe» (Κατάλληλα και προσβάσιμα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος στην Ευρώπη), που δημοσιεύτηκε το 2015 από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ελαχίστου Εισοδήματος (EMIN),
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Eurofound, του 2015, με τίτλο «Πρόσβαση στα επιδόματα κοινωνικής πρόνοιας: περιορισμός της μη ανάληψης»,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Eurofound του 2017 με τίτλο «Εισοδηματικές ανισότητες και πρότυπα απασχόλησης στην Ευρώπη πριν και μετά την παγκόσμια οικονομική ύφεση»,
- έχοντας υπόψη τη μελέτη του Θεματικού Τμήματος Α του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τίτλο «Minimum Income Policies in EU Member States» (Πολιτικές ελάχιστου εισοδήματος στα κράτη μέλη της ΕΕ), η οποία δημοσιεύτηκε σε τελική μορφή τον Απρίλιο του 2017,
- έχοντας υπόψη την έκθεση με τίτλο «Minimum Income Schemes in Europe - A study of national policies 2015» (Συστήματα ελάχιστου εισοδήματος στην Ευρώπη – Μελέτη των εθνικών πολιτικών 2015) που εκπόνησε το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κοινωνικής Πολιτικής (ESPN) για την Επιτροπή το 2016,
- έχοντας υπόψη την ερώτηση με αίτημα προφορικής απάντησης Ο-000087/2016 της 16ης Ιουνίου 2016,
- έχοντας υπόψη την ερώτηση με αίτημα γραπτής απάντησης Ρ-001004/16 της 2ας Φεβρουαρίου 2016,
- έχοντας υπόψη τη σύστασή του προς το Συμβούλιο, της 7ης Ιουλίου 2016, σχετικά με την 71η σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών²,
- έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη Schuman της 9ης Μαΐου 1950, με την οποία απευθυνόταν έκκληση για «την εξίσωση προς το καλύτερο του βιοτικού επιπέδου του εργατικού δυναμικού».

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2017)0010.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2016)0317.

- έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής (A8-0292/2017),
  - A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός, οι αιτίες και η διάρκεια των οποίων δεν εξαρτώνται από τη βούληση των πληγέντων, αποτελούν παραβιάσεις της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν το 2010 να μειώσουν τον αριθμό των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού κατά 20 εκατομμύρια έως το 2020· λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός δεν είναι μόνο θέματα ατομικής ευθύνης και ότι πρέπει να αντιμετωπίζονται με συλλογικό τρόπο·
  - B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρώπη είναι μία από τις πλουσιότερες περιοχές στον κόσμο, παρότι πρόσφατα στοιχεία σχετικά με την εισοδηματική φτώχεια δείχνουν ότι η φτώχεια και η ακραία υλική στέρηση έχουν αυξηθεί στην Ευρώπη και ότι αυξάνονται οι ανισότητες μεταξύ κρατών μελών·
  - Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μια ακμάζουσα οικονομία με χαμηλά επίπεδα ανεργίας εξακολουθεί να αποτελεί το αποτελεσματικότερο μέσο για την καταπολέμηση της φτώχειας·
  - Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εισοδηματική φτώχεια αποτελεί ένα μόνο μέρος της γενικής έννοιας της φτώχειας και κατά συνέπεια η φτώχεια δεν αφορά μόνο τους υλικούς πόρους αλλά και τους κοινωνικούς πόρους, και ιδίως την εκπαίδευση, την υγεία και την πρόσβαση στις υπηρεσίες·
  - E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σχετική φτώχεια δεν αποτελεί ένδειξη των πραγματικών αναγκών, παρά μόνον της σχετικής εισοδηματικής κατάστασης έναντι των άλλων·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που εκπόνησε η Eurostat, το όριο του κινδύνου φτώχειας έχει καθοριστεί στο 60 % του μέσου εθνικού ισοδύναμου διαθέσιμου εισοδήματος (ανά νοικοκυριό, μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις)· ότι, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες αποκλίσεις μεταξύ κρατών μελών και τις διαφορετικές εθνικές κοινωνικές πολιτικές, το ποσοστό αυτό πρέπει να εξετάζεται από κοινού με άλλους δείκτες όπως οι προϋπολογισμοί αναφοράς· λαμβάνοντας υπόψη ότι το εισόδημα είναι έμμεσος δείκτης για το βιοτικό επίπεδο και ότι ο προϋπολογισμός αναφοράς αντικατοπτρίζει την ποικιλομορφία των μοντέλων κατανάλωσης και του κόστους διαβίωσης μεταξύ των κρατών μελών·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολιτικές της ΕΕ και διεθνών οργανισμών όπως το ΔΝΤ υποχρέωσαν ορισμένα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ιδιαίτερα περιοριστικές δημοσιονομικές πολιτικές και πολιτικές λιτότητας, επιβάλλοντας σημαντικές περικοπές δαπανών σε βασικούς τομείς όπως η εκπαίδευση, η υγεία, η δικαιοσύνη, ο πολιτισμός, οι κοινωνικές παροχές και δομές, και προωθώντας σημαντικές μειώσεις στις δαπάνες προσωπικού, μειώνοντας τις θέσεις εργασίας, τους μισθούς και τα δικαιώματα των δημόσιων υπαλλήλων, προωθώντας έτσι την υποβάθμιση και τον περιορισμό των κοινωνικών λειτουργιών του κράτους· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εν λόγω πολιτικές

εμπόδισαν και κατέστησαν αδύνατη την εφαρμογή επενδυτικών και αναπτυξιακών πολιτικών που θα ήταν προς όφελος των αναγκών των λαών και των κρατών μελών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εν λόγω πολιτικές επιλογές εκτόξευσαν στα ύψη τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό·

- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν πρέπει να υπάρχει σύγχυση των όρων «εισοδηματικές διαφορές» και «φτώχεια».
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την Επιτροπή,¹ 119 εκατομμύρια άτομα στην ΕΕ – περίπου το 25 % του συνολικού πληθυσμού – είναι εκτεθειμένα στον κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού ακόμη και μετά τη χορήγηση κοινωνικών παροχών· λαμβάνοντας υπόψη ότι σε ορισμένα κράτη μέλη το στοιχείο αυτό συνοδεύεται από μονίμως υψηλά ποσοστά ανεργίας και ότι η αυτή η κατάσταση αγγίζει ιδίως τους νέους, για τους οποίους τα ποσοστά είναι ακόμη πιο ανησυχητικά· λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά το γεγονός ότι οι αριθμοί τους γνωρίζουν ελαφρά μείωση, τα άτομα που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας εξακολούθουν να είναι περισσότερα απ' ό,τι το 2008· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη απέχουν πολύ από το να επιτύχουν τον στόχο της ΕΕ 2020 για τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, δεδομένου ότι το επίπεδο παραμένει πάνω από αυτό τον στόχο·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τα διαθέσιμα δεδομένα, ορισμένες ομάδες, όπως τα παιδιά, οι γυναίκες, οι άνεργοι, τα μονογονεϊκά νοικοκυριά ή τα άτομα με αναπηρίες, είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στη φτώχεια, στη στέρηση και στον κοινωνικό αποκλεισμό·
- IA. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογένειες πλήρτονται ιδιαιτέρως από τη φτώχεια·
- IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο συγκερασμός οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής είναι πολύ σημαντικός ιδίως για τις μονογονεϊκές οικογένειες, προκειμένου να είναι σε θέση να απαλλαγούν από τη φτώχεια·
- II. λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να συνεκτιμάται η ανάγκη ενσωμάτωσης της πρόληψης και της καταπολέμησης της φτώχειας και του αποκλεισμού σε όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικής, με τη διασφάλιση της πρόσβασης όλων στις δημόσιες υπηρεσίες, σε αξιοπρεπείς θέσεις εργασίας και σε ένα εισόδημα που να τους επιτρέπει να ζουν με αξιοπρέπεια·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την Επιτροπή, η υψηλή ανεργία, η φτώχεια και οι ανισότητες παραμένουν βασικές πηγές ανησυχίας σε ορισμένα κράτη μέλη· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ευρείες εισοδηματικές ανισότητες δεν είναι μόνο επιζήμιες για την κοινωνική συνοχή, αλλά εμποδίζουν επίσης τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, όπως επισήμανε ο Επίτροπος Thyssen· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το Eurofound, ο αντίκτυπος της κρίσης ήταν γενικά σοβαρότερος στα άτομα χαμηλότερου εισοδήματος και αύξησε τις εισοδηματικές ανισότητες στις ευρωπαϊκές κοινωνίες².
- IE. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη στέγης αποτελεί την πιο ακραία μορφή φτώχειας και

¹ Ευρωπαϊκό Εξάμηνο: Αξιολόγηση της προόδου σχετικά με τις διαφθωτικές μεταρρυθμίσεις, την πρόληψη και τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών, και αποτελέσματα των εμπεριστατωμένων επισκοπήσεων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011» (COM(2017)0090).

² <https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2017/income-inequalities-and-employment-patterns-in-europe-before-and-after-the-great-recession>

στέρησης και ότι έχει αυξήθει τα τελευταία χρόνια σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη, συνολικά σε εκείνα που επλήγησαν περισσότερο από την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εθνικών Οργανώσεων που εργάζονται με τους αστέγους (FEANTSA), περίπου 4 εκατομμύρια άτομα σε όλη την ΕΕ βρίσκονται αντιμέτωπα με την αστεγία κάθε χρόνο, περισσότερα από 10,5 εκατομμύρια νοικοκυριά αντιμετωπίζουν σοβαρή στέρηση στέγασης και 22,3 εκατομμύρια νοικοκυριών αντιμετωπίζουν υπερβολική επιβάρυνση λόγω των δαπανών στέγασης, αναφέροντας ότι δαπανούν άνω του 40 % του διαθέσιμου εισοδήματος στη στέγαση·

- IΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η τρέχουσα κατάσταση απαιτεί μέτρα για την προώθηση εθνικών συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος, προκειμένου να εξασφαλισθούν σε όλα τα άτομα που έχουν ανεπαρκές εισόδημα και πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια επιλεξιμότητας, συνθήκες αξιοπρεπούς διαβίωσης, με παράλληλη βελτίωση της κοινωνικής ένταξης και της ένταξης στην αγορά εργασίας και εξασφάλιση ίσων ευκαιριών κατά την άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκπαίδευση, οι αναδιανεμητικές κοινωνικές μεταβιβάσεις και παροχές, η δίκαιη φορολογική πολιτική και η ορθή πολιτική απασχόλησης είναι σημαντικοί παράγοντες για τον μετριασμό των εισοδηματικών ανισοτήτων, τη μείωση του ποσοστού ανεργίας και τη μείωση της φτώχειας· λαμβάνοντας υπόψη ότι μια αξιοπρεπής θέση απασχόλησης προστατεύει από τον κίνδυνο της φτώχειας και θα μπορούσε να θεωρηθεί σημαντικό και απαραίτητο μέσο κοινωνικής ένταξης·
- IΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με επισκόπηση του Eurofound, πολλά άτομα στην ΕΕ δεν λαμβάνουν τα επιδόματα που δικαιούνται, συμπεριλαμβανομένων των επιδομάτων στο πλαίσιο της εργασίας, για παράδειγμα εξαιτίας της περιπλοκότητας των συστημάτων παροχών ή των διαδικασιών υποβολής αίτησης ή λόγω άγνοιας των δικαιωμάτων τους·
- IΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έννοια του ελάχιστου εισοδήματος δεν πρέπει να συγχέεται με την έννοια του κατώτατου μισθού, ο οποίος καθορίζεται μέσω συλλογικών συμβάσεων ή νομοθεσίας σε εθνικό επίπεδο·
- IΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο καθορισμός των μισθών συνιστά αρμοδιότητα των κρατών μελών·
- K. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εισαγωγή και η ενίσχυση συστημάτων επαρκούς ελάχιστου εισοδήματος σε όλα τα κράτη μέλη, με επαρκείς δημοσιονομικούς, ανθρώπινους και υλικούς πόρους, καθώς και με ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης για τα άτομα που είναι σε θέση να εργαστούν, αποτελεί σημαντικό και αποτελεσματικό μέτρο για την καταπολέμηση της φτώχειας και της ανισότητας, το οποίο συμβάλλει στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, προστατεύει τα θεμελιώδη δικαιώματα των ατόμων, διασφαλίζει ισορροπία μεταξύ των οικονομικών και των κοινωνικών στόχων και υποστηρίζει την κοινωνική ένταξη και την πρόσβαση στην αγορά εργασίας·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η παροχή και η διαχείριση των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης αποτελεί αρμοδιότητα των κρατών μελών, την οποία η Ένωση συντονίζει αλλά δεν εναρμονίζει·
- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Παρατηρητήριο,

κάποιες μορφές στήριξης του εισοδήματος υπάρχουν ήδη σε 26 κράτη μέλη της Ένωσης¹.

- ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν πολλές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τη διαμόρφωση των πολιτικών ελάχιστου εισοδήματος, δεδομένου ότι το δικαίωμα σε μια αξιοπρεπή ζωή δεν θεωρείται καθολικό και υποκειμενικό δικαίωμα σε όλα τα κράτη μέλη· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν υψηλά επίπεδα μη ανάληψης των επιδομάτων, καθώς και έλλειψη συντονισμού μεταξύ εισοδηματικής στήριξης, ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας και κοινωνικών υπηρεσιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι σε λίγες μόνο περιπτώσεις τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος είναι σε θέση να απαλλάξουν τους ανθρώπους από τη φτώχεια·
- ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλές χιλιάδες πολίτες ζουν ή είναι πολύ κοντά στο να ζουν σήμερα σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού ενώ δουλεύουν (9,8 % στην ΕΕ28²), και για τον λόγο αυτό, παράλληλα με την εφαρμογή αυτού του μέσου, επιβάλλεται αύξηση των μισθών, ιδίως στα χαμηλότερα επίπεδα·
- ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα από τα πιο ευάλωτα άτομα, όπως οι άστεγοι, αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης στα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος·
- ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η παροχή επαρκούς ελάχιστου εισοδήματος στα άτομα που δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους για να απολαμβάνουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης, σε συνδυασμό με τη συμμετοχή σε μέτρα ένταξης (ή επανένταξης) στην αγορά εργασίας, και η διασφάλιση της πρόσβασης στην απασχόληση και την παροχή κινήτρων για την αναζήτηση εργασίας, είναι διατάξεις που περιλαμβάνονται στον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων³. λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά τη διάσκεψη υψηλού επιπέδου που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 23 Ιανουαρίου 2017, σε συνέχεια της δημόσιας διαβούλευσης για το θέμα αυτό, ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Jean-Claude Juncker, επανέλαβε ότι όλα τα κράτη μέλη οφείλουν να υιοθετήσουν τα μέτρα αυτά·
- ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την Eurostat, το 2015 το ποσοστό απασχόλησης των πολιτών της ΕΕ ηλικίας 20-64 ετών ανερχόταν σε 70,1 % και απέχε πολύ από τον στόχο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για 75%·
- ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόταση της Επιτροπής της 2ας Μαρτίου 2015 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών, υπενθυμίζει τη σημασία της στήριξης του εισοδήματος για την καταπολέμηση της φτώχειας (κατευθυντήρια γραμμή 8)·
- ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα καλοσχεδιασμένα, επαρκή και ευρέως διαθέσιμα συστήματα εισοδηματικής στήριξης δεν εμποδίζουν ούτε αποθαρρύνουν την επιστροφή στην αγορά εργασίας, ενώ επίσης βοηθούν στην τόνωση της εσωτερικής ζήτησης·

¹ ‘Towards a European minimum income’, November 2013: http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/revenue-minimum -etude-ose -vfinale_en--2.pdf

² Στοιχεία EUROSTAT.

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών - Έναρξη διαβούλευσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, COM(2016)127 – Παράρτημα 1.

- Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στη σύσταση για την ενεργητική ένταξη ορθά αναγνωρίζεται ότι, πέρα από τη διευκόλυνση της πρόσβασης όσων μπορούν να εργαστούν σε ποιοτική απασχόληση, οι πολιτικές ενεργητικής ένταξης θα πρέπει επίσης να παρέχουν, σε όσους δεν μπορούν, πόρους «που να επαρκούν για μια αξιοπρεπή διαβίωση, σε συνδυασμό με την παροχή στήριξης για τη συμμετοχή τους στην κοινωνία».
- ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 5 Οκτωβρίου 2015 το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα σχετικά με την επάρκεια των συντάξεων, θεωρώντας ουσιώδες να περιλαμβάνουν τα δημόσια συνταξιοδοτικά καθεστώτα ή άλλα καθεστώτα κοινωνικής προστασίας κατάλληλες εγγυήσεις για τα άτομα των οποίων οι ευκαιρίες απασχόλησης δεν τους επιτρέπουν ή δεν τους επέτρεψαν να θεμελιώσουν επαρκή συνταξιοδοτικά δικαιώματα, και αυτές οι εγγυήσεις να περιλαμβάνουν κυρίως προβλέψεις για ελάχιστες συντάξεις ή άλλες προβλέψεις για ελάχιστο εισόδημα για τα ηλικιωμένα άτομα·
- ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στη σύσταση 92/441/EOK της 24ης Ιουνίου 1992, το Συμβούλιο κάλεσε στα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν το βασικό δικαίωμα κάθε ανθρώπου να λαμβάνει κοινωνική στήριξη και να διαθέτει επαρκείς πόρους για να ζει αξιοπρεπώς· λαμβάνοντας υπόψη ότι στη σύσταση 92/442/EOK του Συμβουλίου της 27ης Ιουλίου 1992, παροτρύνονται τα κράτη μέλη να εμπνευστούν από τις εν λόγω αρχές για τα συστήματα κοινωνικής προστασίας τους·
- ΛΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στα συμπεράσματα της 17ης Δεκεμβρίου 1999, το Συμβούλιο ενέκρινε την προώθηση της κοινωνικής ένταξης ως έναν από τους στόχους για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της κοινωνικής προστασίας·
- ΛΔ. ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σύσταση της Επιτροπής της 3ης Οκτωβρίου 2008 σχετικά με την ενεργητική ένταξη προσδιορίζει την επαρκή εισοδηματική στήριξη ως μία από τις τρεις εξίσου σημαντικές συνιστώσες μιας στρατηγικής ενεργητικής ένταξης και τονίζει ότι πρέπει να συνοδεύεται από την πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες και από αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς· λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι η προώθηση της κοινωνικής ένταξης απαιτεί συντονισμένα μέτρα, συναφή προς το άτομο και τα εξαρτώμενα από αυτό άτομα, σε συνδυασμό με την προώθηση της σταθερής απασχόλησης·
- ΛΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε πολλές χώρες, στα βασικά εμπόδια για την ανάπτυξη αποτελεσματικών δεσμών μεταξύ των διαφόρων συνιστώσων ενεργητικής ένταξης συγκαταλέγονται η έλλειψη ικανοτήτων, δεξιοτήτων και πόρων στις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και στους οργανισμούς κοινωνικής πρόνοιας, η έλλειψη συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ υπηρεσιών και μια τάση να δίνεται προτεραιότητα σε διαφορετικές ομάδες που χρήζουν βοήθειας οι οποίες μπορεί να επανενταχθούν ευκολότερα στην αγορά εργασίας¹·
- ΛΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στη δέσμη μέτρων της Επιτροπής του 2013 για τις κοινωνικές επενδύσεις επιβεβαιώθηκε εκ νέου η σημασία μιας προσέγγισης ενεργού ένταξης και, στο πλαίσιο αυτό, τονίστηκε η σημασία της επαρκούς ελάχιστης εισοδηματικής στήριξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι, όπως επισημάνθηκε, η επάρκεια των υφιστάμενων εθνικών συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος μπορεί να βελτιωθεί προκειμένου να

¹ Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κοινωνικής Πολιτικής, Συστήματα ελάχιστης εισοδηματικής στήριξης στην Ευρώπη: Μελέτη των εθνικών πολιτικών 2015, Ιανουάριος 2016

διασφαλιστεί ότι το επίπεδο είναι αρκετά υψηλό για μια αξιοπρεπή ζωή· λαμβάνοντας υπόψη ότι αναφέρθηκε πως «η Επιτροπή, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού εξαμήνου, θα παρακολουθεί την καταλληλότητα της στήριξης εισοδήματος και θα χρησιμοποιεί για το σκοπό αυτό τους προϋπολογισμούς αναφοράς όταν καταρτιστούν από κοινού με τα κράτη μέλη».

- ΛΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στη σύσταση 202 της ΔΟΕ σχετικά με τα κατώτατα όρια κοινωνικής προστασίας επισημαίνεται ότι οι χώρες «θα πρέπει να θεσπίσουν, το συντομότερο δυνατόν, και να διατηρήσουν κατώτατα όρια κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων βασικών εγγυήσεων κοινωνικής ασφάλισης» και αναφέρεται περαιτέρω ότι: «Οι εγγυήσεις θα πρέπει να διασφαλίζουν τουλάχιστον ότι, στη διάρκεια του κύκλου ζωής, όλοι όσοι έχουν ανάγκη έχουν πρόσβαση σε βασική υγειονομική περίθαλψη και βασική εισοδηματική ασφάλεια, παράγοντες οι οποίοι, σε συνδυασμό, εξασφαλίζουν την αποτελεσματική πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες».
- ΛΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Συμβούλιο έχει αναγνωρίσει την ανάγκη ενεργητικής ένταξης με επαρκή εισοδηματική στήριξη και τη σημασία μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για τον κύκλο ζωής για την αντιμετώπιση της φτώχειας¹.
- ΛΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι για τους μακροχρόνια ανέργους, οι οποίοι στα τέλη του 2015 αντιστοιχούσαν στο 48,1 % του συνόλου των ανέργων στην ΕΕ και αριθμούσαν 10,9 εκατομμύρια άτομα, η επανένταξη στην αγορά εργασίας είναι εξαιρετικά δύσκολη.
- Μ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε πολλές περιπτώσεις η ανατροφή παιδιών και ο χρόνος που αφιερώνεται σε αυτήν συνδέονται συχνά με σημαντικές απώλειες εισοδήματος και διαρκή οικονομική επιβάρυνση («family pay gap»).
- ΜΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα καθήκοντα ανατροφής της μητέρας και του πατέρα αντιστοιχούν σε πραγματική εργασία και θα πρέπει να αναγνωριστούν ως τέτοια.
- ΜΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο τέλος του 2015, το 5,1 % των ανενεργών ατόμων στην ΕΕ αποτελούνταν από πρόσωπα που είχαν αποθαρρυνθεί, τα οποία επιθυμούσαν να εργαστούν αλλά είχαν σταματήσει να αναζητούν εργασία, και τα οπία δεν υπολογίζονται συστηματικά στις στατιστικές για την ανεργία.
- ΜΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανεργία οδηγεί σε ταχεία και συνεχή επιδείνωση της κατάστασης των συνθηκών διαβίωσης των εργαζομένων, καθώς και της ψυχολογικής και συναισθηματικής τους κατάστασης, γεγονός που υπονομεύει την προοπτική επικαιροποίησης των προσόντων τους και, κατά συνέπεια, τη δυνατότητα (επαν)ένταξης στην αγορά εργασίας:
- ΜΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα δημόσια προγράμματα απασχόλησης μπορεί να αποτελέσουν αποτελεσματικό εργαλείο, το οποίο μπορεί να λειτουργήσει παράλληλα με τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος ως μέσο για την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη συγκεκριμένων κατηγοριών, όπως οι άνεργοι νέοι, οι μακροχρόνια άνεργοι και άλλες ευάλωτες ομάδες· λαμβάνοντας υπόψη ότι παρόμοια προγράμματα θα μπορούσαν να είναι αποτελεσματικά σε συνθήκες και σε μειονεκτούσες γεωγραφικές

¹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα «Καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού: μια ολοκληρωμένη προσέγγιση», 15 Ιουνίου 2016.

περιοχές όπου η μετεκπαίδευση είναι απαραίτητη· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα άτομα που απασχολούνται εργαζόμενα σε δημόσιο πρόγραμμα απασχόλησης θα το βρουν επίσης ευκολότερο να βρουν νέες θέσεις απασχόλησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα προγράμματα αυτά πρέπει να προσφέρουν αξιοπρεπή μισθό και να προβλέπουν εξατομικευμένη πορεία για κάθε άτομο, πρέπει δε να οδηγούν σε αξιοπρεπή εργασία·

- ME. λαμβάνοντας υπόψη ότι στα συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης για το 2017 και την Κοινή Έκθεση για την Απασχόληση, που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο EPSCO στις 3 Μαρτίου 2017¹, καλούνται τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι τα συστήματα κοινωνικής προστασίας παρέχουν επαρκή εισοδηματική στήριξη και ότι οι μεταρρυθμίσεις θα συνεχίσουν να εστιάζονται, μεταξύ άλλων, στην παροχή επαρκούς εισοδηματικής στήριξης και υψηλής ποιότητας υπηρεσιών ενεργοποίησης και στήριξης·
- ΜΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επαγγελματική κατάρτιση, ιδίως μέσω της εργασίας, καθιστά δυνατή την απόκτηση των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας και την ανάπτυξη ενός επαγγελματικού δικτύου, γεγονός που συμβάλλει στη βιώσιμη ένταξη στην αγορά εργασίας και στη μείωση του κινδύνου της φτώχειας·
- MZ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος αντιπροσωπεύουν ένα πολύ μικρό ποσοστό των δημόσιων κοινωνικών δαπανών ενώ παρέχουν τεράστια απόδοση της επένδυσης και ότι το κόστος της μη επένδυσης έχει τεράστιες άμεσες επιπτώσεις στα ενδιαφερόμενα άτομα και μακροπρόθεσμο κόστος για την κοινωνία·
- MH. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος είναι επωφελή για το σύνολο της κοινωνίας δεδομένου ότι είναι απαραίτητα για να επιτευχθούν περισσότερο ίσες κοινωνίες και ότι οι περισσότερο ίσες κοινωνίες έχουν καλύτερες επιδόσεις σε πολλούς κοινωνικούς και οικονομικούς δείκτες·
- MΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος αποτελούν αποτελεσματική μορφή δέσμης οικονομικών κινήτρων, δεδομένου ότι τα χρήματα χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση πιεστικών αναγκών και επανεισέρχονται αμέσως στην πραγματική οικονομία·
- N. λαμβάνοντας υπόψη ότι το δικαίωμα σε επαρκές βιοτικό επίπεδο αναγνωρίζεται στο άρθρο 25 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου των Ηνωμένων Εθνών και αναφέρεται στον βαθμό που το επίπεδο παροχών παρέχει στους ανθρώπους επαρκείς πόρους ώστε να εξασφαλιστεί «βιοτικό επίπεδο ικανό να εξασφαλίσει υγεία και ευημερία»· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κάλυψη αναφέρεται στον βαθμό που όλοι όσοι χρήζουν βιοήθειας καλύπτονται από τους όρους επιλεξιμότητας που σχετίζονται με το σύστημα ελάχιστου εισοδήματος· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάληψη αναφέρεται στον βαθμό που όσοι δικαιούνται επίδομα ελάχιστου εισοδήματος το λαμβάνουν πραγματικά·

¹ Κείμενο του Συμβουλίου 6885/17: «Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης για το 2017 και Κοινή Έκθεση για την Απασχόληση: Πολιτική καθοδήγηση για την απασχόληση και την κοινωνική πολιτική - Συμπεράσματα του Συμβουλίου (3 Μαρτίου 2017)· και έγγραφο του Συμβουλίου 6885/17: «Κοινή έκθεση της Επιτροπής και του Συμβουλίου για την απασχόληση που συνοδεύει την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης για το 2017 (3 Μαρτίου 2017)».

- NA. λαμβάνοντας υπόψη ότι συχνά η έλλειψη επαρκών πληρωμών σε συνδυασμό με την περιορισμένη κάλυψη και την ισχνή ανάληψη λόγω, μεταξύ άλλων, κακής διαχείρισης, ανεπαρκούς πρόσβασης στην πληροφόρηση, υπερβολικής γραφειοκρατίας και στιγματισμού συνεπάγεται ότι τα σχετικά ποσά πολύ απέχουν από το να εξασφαλίσουν αξιοπρεπή ζωή για τα πιο ευάλωτα μέλη της κοινωνίας¹.
- NB. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν σοβαρά δημοσιονομικά ελλείμματα και αυξημένα επίπεδα χρέους και ότι, κατά συνέπεια, έχουν περικόψει τις κοινωνικές δαπάνες τους, πράγμα που υπέσκαψε τα συστήματα δημόσιας υγείας, εκπαίδευσης, κοινωνικής ασφάλισης και στέγασης, και ειδικότερα την πρόσβαση στις σχετικές υπηρεσία και την επάρκεια, τη διαθεσιμότητα και την ποιότητα των εν λόγω υπηρεσιών, γεγονός που είχε αρνητικές επιπτώσεις ιδίως στα άπορα μέλη της κοινωνίας στα εν λόγω κράτη μέλη.
- ΝΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος μπορούν να λειτουργήσουν ως αυτόματοι μακροοικονομικοί σταθεροποιητές για την απορρόφηση οικονομικών κραδασμών.
- ΝΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποτελεσματικότητα των συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος σε ό, τι αφορά την άμβλυνση της φτώχειας, την προώθηση της ένταξης στην αγορά εργασίας ιδίως για τους νέους και τη λειτουργία τους ως αυτόματων σταθεροποιητών διαφέρει σημαντικά ανάμεσα στα κράτη μέλη.
- ΝΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολιτικές ελάχιστου εισοδήματος λειτουργούν ως αυτόματοι σταθεροποιητές: λαμβάνοντας υπόψη ότι η ύφεση ήταν λιγότερο σοβαρή σε χώρες με εύρωστα συστήματα για τη στήριξη του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών.
- ΝΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συστήματα φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής δημιουργούν άνισους όρους ανταγωνισμού στην ΕΕ και στερούν από τις χώρες σημαντικά έσοδα που αλλιώς θα συνέβαλαν στην επαρκή χρηματοδότηση στέρεων κοινωνικών πολιτικών και πολιτικών κοινωνικής πρόνοιας, ενώ επιπλέον επιφέρουν μείωση των δημόσιων εσόδων τα οποία θα μπορούσαν να χρηματοδοτήσουν τη δημιουργία καλύτερων συνθηκών για οικονομική ανάπτυξη, αύξηση των εισοδημάτων και κοινωνικές πολιτικές: λαμβάνοντας υπόψη ότι το φαινόμενο αυτό αποτελεί σοβαρό πρόβλημα για την ΕΕ.
- ΝΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένες μελέτες έχουν δείξει πώς η φτώχεια επηρεάζει αρνητικά την οικονομική ανάπτυξη².
- ΝΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα κράτη μέλη εγκαινιάζουν πιλοτικά προγράμματα για να δοκιμάσουν πολιτικές βασικού εισοδήματος, όπως η Φινλανδία, όπου ένα τυχαίο δείγμα 2000 ανέργων θα λαμβάνουν ένα άνευ όρων ποσό 560 EUR μηνιαίως, το οποίο αναμένεται να δώσει επαρκές κίνητρο για να αποδεχθούν προσωρινή εργασία ή ημιαπασχόληση:

¹ Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κοινωνικής Πολιτικής, Συστήματα ελάχιστης εισοδηματικής στήριξης στην Ευρώπη: Μελέτη των εθνικών πολιτικών 2015, Ιανουάριος 2016.

² Βλ.: Παγκόσμια Τράπεζα, ‘Poverty Reduction and Growth: The Virtuous and Vicious Circle’ (Μείωση της φτώχειας και ανάπτυξη: ο ενάρετος και ο φαύλος κύκλος), 2006· ΟΟΣΑ, ‘Trends in Income Inequality and its Impact on Economic Growth’ (Τάσεις της ανισότητας των εισοδημάτων και των επιπτώσεών τους στην οικονομική ανάπτυξη), 2014.

ΝΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή συστημάτων βασικού εισοδήματος εξετάζεται σε πολλά κράτη μέλη·

Συστήματα ελάχιστου εισοδήματος

1. καλεί όλα τα κράτη μέλη να θεσπίσουν συστήματα επαρκούς ελάχιστου εισοδήματος, συνοδευόμενα από μέτρα στήριξης της επιστροφής στην εργασία για όσους μπορούν να εργαστούν και προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης προσαρμοσμένα στην προσωπική και οικογενειακή κατάσταση των δικαιούχων, έτσι ώστε να στηριχτούν ντα νοικοκυριά με ανεπαρκή εισοδήματα και να τους δοθεί η δυνατότητα να έχουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης· Θεωρεί ότι αυτό το ελάχιστο εισόδημα πρέπει να αποτελεί το τελευταίο δίκτυο κοινωνικής προστασίας και θα πρέπει να συνίσταται σε επαρκή χρηματοδοτική στήριξη παράλληλα με εγγυημένη πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες και ενεργές πολιτικές για την αγορά εργασίας, ως αποτελεσματικό τρόπο για την καταπολέμηση της φτώχειας και την εξασφάλιση αξιοπρεπούς ύπαρξης σε όσους δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους· υπογραμμίζει από αυτή την άποψη ότι το δικαίωμα σε κοινωνική στήριξη είναι θεμελιώδες δικαίωμα και ότι τα συστήματα επαρκούς ελάχιστου εισοδήματος βοηθούν τους ανθρώπους να ζήσουν μια ζωή με αξιοπρέπεια, υποστηρίζουν την πλήρη συμμετοχή τους στην κοινωνία και διασφαλίζουν την αυτονομία τους καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής·
2. Θεωρεί ότι η προώθηση κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς και χωρίς φτώχεια, θα πρέπει να στηρίζεται στην ανακατανομή του παραγόμενου πλούτου, στην απόδοση μεγαλύτερης αξίας στην εργασία, στα εργασιακά δικαιώματα με βάση τις συλλογικές συμβάσεις, στην αύξηση των μισθών, καθώς και στη γενίκευση δωρεάν και ποιοτικών δημόσιων υπηρεσιών υγείας, κοινωνικής ασφάλισης και εκπαίδευσης, που θέτουν τέλος στον φαύλο κύκλο του αποκλεισμού και προωθούν την ανάπτυξη·
3. τονίζει τη σημασία επαρκών δημόσιων πόρων για τη χρηματοδότηση των συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος· καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί ειδικά τη χρήση του 20 % της συνολικής χορήγησης του ΕΚΤ που είναι αφιερωμένο στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, και επίσης να εξετάσει, στο πλαίσιο της επικείμενης αναθεώρησης του κανονισμού περί κοινών διατάξεων για τα διαρθρωτικά ταμεία (κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013), και ειδικότερα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και του προγράμματος της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία (EaSI), τις δυνατότητες χρηματοδότησης προκειμένου να βοηθηθεί κάθε κράτος μέλος να καθιερώσει ένα σύστημα ελάχιστου εισοδήματος εκεί όπου δεν υπάρχει ή να βελτιώσει τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των υπαρχόντων συστημάτων και, εάν είναι απαραίτητο, να εξετάσει τη δημιουργία ενός κατάλληλου ευρωπαϊκού Ταμείου, σε προσωρινή βάση, το οποίο θα λειτουργήσει ως μηχανισμός πολιτικής συνοχής και ευρωπαϊκής αλληλεγγύης
4. έχει αναγνωρίσει ότι είναι δύσκολο για τα κράτη μέλη να μεταβούν από μηδενικά ή χαμηλής ποιότητας συστήματα ελάχιστου εισοδήματος σε συστήματα υψηλού επιπέδου· ζητεί επομένως να εργαστούν τα κράτη μέλη για την προοδευτική υλοποίηση συστημάτων επαρκούς ελάχιστου εισοδήματος που θα αντιμετωπίζουν τα θέματα της επάρκειας, της κάλυψης και της ανάληψης των συστημάτων·
5. τονίζει ότι η θέσπιση συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος μπορεί να μετριάσει και τις ανισότητες και τον κοινωνικό αντίκτυπο της κρίσης και να έχει αντικυκλικό αντίκτυπο

μέσω της παροχής πόρων για την ενίσχυση της ζήτησης στην εσωτερική αγορά·

6. τονίζει ότι έχει θεμελιώδη σημασία όλοι όσοι έχουν ανάγκη να έχουν πρόσβαση σε επαρκές ελάχιστο εισόδημα για την κάλυψη των βασικών αναγκών του, συμπεριλαμβανομένων των πλέον αποκλεισμένων όπως οι άστεγοι· θεωρεί ότι το επαρκές ελάχιστο εισόδημα είναι εισόδημα που είναι απαραίτητο προκειμένου οι έχοντες ανάγκη να ζουν μια αξιοπρεπή ζωή και ότι πρέπει να εξετάζεται σε συνδυασμό με το δικαίωμα πρόσβασης σε καθολικές δημόσιες και κοινωνικές υπηρεσίες· εκτιμά ότι τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος πρέπει να διασφαλίζουν ότι δεν διαιωνίζεται η κοινωνική εξάρτηση και να διευκολύνουν την ένταξη στην κοινωνία· υπενθυμίζει ότι η σύσταση για την ενεργητική ένταξη αναγνωρίζει την ανάγκη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την υλοποίηση των τριών συνιστώσων κοινωνικής ένταξης (επαρκής εισοδηματική στήριξη, αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς και πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες)·
7. επισημαίνει τη σημασία της διάστασης της αυτόματης σταθεροποίησης των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας για την απορρόφηση των κοινωνικών κραδασμών που προκαλούν εξωγενείς παράγοντες, όπως η ύφεση· καλεί επομένως τα κράτη μέλη, λαμβανομένης υπόψη της σύστασης αριθ. 202 της ΔΟΕ, η οποία ορίζει κατώτατα όρια κοινωνικής προστασίας, να εξασφαλίσουν και να αυξήσουν τις επενδύσεις στα συστήματα κοινωνικής προστασίας, προκειμένου να διασφαλιστεί η απόδοσή τους στην αντιμετώπιση και την πρόληψη της φτώχειας και των ανισοτήτων, με παράλληλη διασφάλιση της βιωσιμότητάς τους·
8. τονίζει, σε συνδυασμό με τη συζήτηση για το ελάχιστο εισόδημα, τον ιδιαίτερο ρόλο και τον βαθμό στον οποίο πλήγτονται οι οικογένειες με παιδιά καθώς και οι μονογονεϊκές οικογένειες·
9. τονίζει ότι οι άνθρωποι θα πρέπει να ενδυναμωθούν ώστε να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνία και στην οικονομία και ότι το δικαίωμα αυτό θα πρέπει να αναγνωρίζεται πλήρως και να είναι ορατό στη διαδικασία χάραξης πολιτικής στην Ένωση μέσω της διασφάλισης καθολικών συστημάτων κοινωνικής προστασίας υψηλής ποιότητας που να περιλαμβάνουν αποτελεσματικά και επαρκή συστήματα ελάχιστου εισοδήματος·
10. θεωρεί ότι η κοινωνική προστασία, συμπεριλαμβανομένων των συντάξεων και των υπηρεσιών όπως η υγειονομική περίθαλψη, η φροντίδα των παιδιών και η μακροχρόνια φροντίδα, παραμένει σημαντική για μια ισόρροπη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, συνεισφέροντας επίσης στην επιμήκυνση του εργασιακού βίου, τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και τη μείωση των ανισοτήτων· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δώσουν ώθηση σε πολιτικές που εξασφαλίζουν την επάρκεια, την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα, καθώς και την ποιότητα των συστημάτων κοινωνικής προστασίας σε όλο τον κύκλο ζωής του ατόμου και διασφαλίζουν έτσι αξιοπρεπή ζωή, καταπολεμούν τις ανισότητες και προωθούν την ένταξη με σκοπό την εξάλειψη της φτώχειας, ιδίως για όσους είναι αποκλεισμένοι από την αγορά εργασίας και για τις πιο ευάλωτες ομάδες·
11. επιβεβαιώνει ότι το επαρκές ελάχιστο εισόδημα είναι ένα στοιχείο ενίσχυσης ώστε τα άτομα με ανεπαρκή επίπεδα εισοδήματος να βοηθηθούν να ζουν με αξιοπρέπεια·
12. τονίζει ότι τα συστήματα επαρκούς ελάχιστου εισοδήματος ως μέσο ενεργητικής

ένταξης προωθούν την κοινωνική συμμετοχή και ένταξη·

13. υπενθυμίζει ότι ένας από τους κύριους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι η μείωση του αριθμού όσων πλήττονται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό κατά τουλάχιστον 20 εκατομμύρια και ότι χρειάζονται ακόμη μεγαλύτερες προσπάθειες για την επίτευξη αυτού του στόχου· εκτιμά ότι τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος μπορούν να είναι ένα χρήσιμο μέσο επίτευξης του στόχου αυτού·
14. τονίζει ότι ο καλύτερος τρόπος καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού είναι η αξιοπρεπής εργασία· υπενθυμίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία της τόνωσης της ανάπτυξης, των επενδύσεων και της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης·
15. εκφράζει τη βαθιά του λύπη για το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη φαίνεται να μην λαμβάνουν υπόψη τη σύσταση 92/441/EOK του Συμβουλίου, στην οποία αναγνωρίζεται το «θεμελιώδες ατομικό δικαίωμα επαρκών πόρων και παροχών που να εξασφαλίζουν αξιοπρεπή ανθρώπινη διαβίωση»·
16. επισημαίνει ότι, αν και τα περισσότερα κράτη μέλη διαθέτουν εθνικά συστήματα ελάχιστου εισοδήματος, πολλά από τα συστήματα αυτά δεν παρέχουν επαρκή εισοδηματική στήριξη για όλα τα άτομα που τη χρειάζονται¹. ζητεί από όλα τα κράτη μέλη να προβλέψουν για τη θέσπιση και την αναβάθμιση των συστημάτων εγγυημένου ελάχιστου εισοδήματος με στόχο την πρόληψη της φτώχειας και την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης·
17. τονίζει ότι η θέσπιση ενός εθνικού συστήματος ελάχιστου εισοδήματος δεν θα πρέπει να συνεπάγεται μείωση της προστασίας που παρέχουν τα περιφερειακά συστήματα ελάχιστου εισοδήματος·
18. τονίζει τη σημασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου στην ενθάρρυνση των κρατών μελών που δεν έχουν ακόμη συστήματα ελάχιστου εισοδήματος να θεσπίσουν συστήματα επαρκούς εισοδηματικής στήριξης·
19. επισημαίνει ότι σε ορισμένα κράτη μέλη το δικαίωμα σε παροχές ελάχιστου εισοδήματος εξαρτάται από τη συμμετοχή σε ενεργά μέτρα για την αγορά εργασίας· τονίζει εν προκειμένω τον σημαντικό ρόλο της ΕΕ ως μέσου ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών·
20. έχοντας υπόψη τη θέση του που εξέφρασε στο ψήφισμά του της 20ής Οκτωβρίου 2010 σχετικά με τον ρόλο ενός ελάχιστου εισοδήματος για την καταπολέμηση της φτώχειας και την προώθηση μιας ανεκτικής κοινωνίας στην Ευρώπη·
21. λαμβάνει δεόντως υπό σημείωση τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με οδηγία-πλαίσιο για ένα επαρκές ελάχιστο εισόδημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο θα πρέπει να καθορίζει κοινά πρότυπα και δείκτες, να υποδεικνύει μεθόδους παρακολούθησης της εφαρμογής του και να βελτιώνει τον διάλογο μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, των κρατών μελών και των θεσμικών

¹ «Minimum Income Schemes in Europe - A study of national policies 2015» (Συστήματα ελάχιστου εισοδήματος στην Ευρώπη: Μελέτη των εθνικών πολιτικών 2015),

οργάνων της ΕΕ· επισημαίνει από αυτή την άποψη ότι έχει αποδειχθεί ότι είναι νομικά εφικτό να θεσπιστεί οδηγία-πλαίσιο για το ελάχιστο εισόδημα στο πλαίσιο των υφιστάμενων Συνθηκών της ΕΕ¹. Θεωρεί ότι το εν λόγω πλαίσιο πρέπει να βασίζεται σε συγκεκριμένα στοιχεία και να λαμβάνει υπόψη του τις κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες και τις ιστορικές πρακτικές που επικρατούν σε κάθε κράτος μέλος και ότι θα μπορούσε να αποτελέσει κίνητρο για την παρακίνηση ατόμων να δραστηριοποιηθούν οικονομικά· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διερευνήσουν τρόπους και μέσα για την εξασφάλιση ενός επαρκούς ελάχιστου εισοδήματος σε όλα τα κράτη μέλη·

22. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δήλωση της Επιτροπής ότι το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο δίνει τώρα μεγαλύτερη έμφαση στην απασχόληση και στις κοινωνικές επιδόσεις, ωστόσο εκτιμά ότι απαιτούνται μεγαλύτερες προσπάθειες για την επίτευξη αυτού του στόχου και για την εξασφάλιση συνολικής συνοχής, ιδίως μέσω την προώθησης των κοινωνικών επενδύσεων· καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί και να αξιολογεί σε τακτική βάση την πρόοδο που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη σχετικά με τις Συστάσεις Ανά Χώρα (ΣΑΧ) ως προς την παροχή προσβάσιμων, οικονομικά προσιτών και ποιοτικών υπηρεσιών, καθώς και την εφαρμογή επαρκών και αποτελεσματικών συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος·
23. τονίζει τη σημασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου στην παρακολούθηση της επάρκειας των υφιστάμενων συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος και του αντικτύπου τους στη μείωση της φτώχειας, ιδίως μέσω των ΣΑΧ, αλλά υπογραμμίζει επίσης τη σημασία της κοινής έκθεσης για την απασχόληση και της ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης·
24. τονίζει ότι τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος πρέπει να εξασφαλίζουν εισόδημα πάνω από το όριο της φτώχειας, να αποτρέπει τη σοβαρή υλική στέρηση και να βοηθάει τα νοικοκυριά να ξεφεύγουν από τέτοιες καταστάσεις, πρέπει δε να συνοδεύεται από την παροχή δημόσιων υπηρεσιών, όπως η υγεία, η εκπαίδευση ή η φροντίδα των παιδιών·
25. εκτιμά ότι τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος πρέπει να ενσωματωθούν σε μια στρατηγική προσέγγιση με στόχο την κοινωνική ενσωμάτωση και ένταξη, η οποία θα περιλαμβάνει τόσο γενικές πολιτικές όσο και στοχευμένα μέτρα – σχετικά με τη στέγαση, την υγειονομική περίθαλψη, την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τις κοινωνικές υπηρεσίες και άλλες υπηρεσίες κοινής ωφελείας – που θα βοηθούν τους ανθρώπους να ξεπεράσουν τη φτώχεια, παρέχοντας παράλληλα εξατομικευμένη στήριξη, καθώς και βοήθεια για την απόκτηση πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όσους μπορούν να εργαστούν· Θεωρεί ότι ο πραγματικός στόχος των συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος δεν πρέπει να είναι απλώς η παροχή βοήθειας αλλά, πάνω απ' όλα, η στήριξη των δικαιούχων για τη μετάβασή τους από καταστάσεις κοινωνικού αποκλεισμού στην ενεργό ζωή, αποφεύγοντας έτσι την μακροπρόθεσμη εξάρτηση·
26. καλεί τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τον συντονισμό και τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό μεταξύ των διοικήσεων και των υπηρεσιών που ασχολούνται με τις διαφορετικές συνιστώσες της ενεργητικής ένταξης, αναπτύσσοντας ένα ενιαίο σημείο επαφής για

¹ A. Van Lancker, EAPN Working Paper on a Framework Directive on adequate minimum income (Έγγραφο εργασίας του Ευρωπαϊκού Δικτύου κατά της Φτώχειας (EAPN) για τη θέσπιση οδηγίας-πλαίσιο για ένα επαρκές ελάχιστο εισόδημα), Σεπτέμβριος 2010.

τους πελάτες και ενισχύοντας τις ικανότητες και τους πόρους που έχουν στη διάθεσή τους οι υπηρεσίες προκειμένου να αυξήσουν την πρόσβαση στις υπηρεσίες αυτές και να βελτιώσουν την ποιότητά τους·

27. θεωρεί κρίσιμης σημασίας τη διασφάλιση επαρκούς εισοδήματος και για τα άτομα σε ευάλωτη κατάσταση για τα οποία η επιστροφή στην εργασία δεν είναι εφικτή ούτε πλέον αποτελεί επιλογή, όπως αναγνωρίζεται από τη σύσταση για την ενεργητική ένταξη·
28. ζητεί να υπάρξει αισθητή και επαληθευμένη πρόοδος ως προς την επάρκεια των συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος, ούτως ώστε να μειωθεί η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός, ιδίως των πλέον ευάλωτων της κοινωνίας, και να τους δοθεί το δικαίωμα να ζουν με αξιοπρέπεια·
29. επισημαίνει με ανησυχία ότι σε πολλά κράτη μέλη το κόστος, για παράδειγμα, της μακροχρόνιας φροντίδας ξεπερνά ακόμη και το μέσο εισόδημα από συντάξεις· τονίζει ότι είναι σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη οι συγκεκριμένες ανάγκες και το κόστος διαβίωσης των ομάδων διαφορετικών ηλικιών·
30. υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να οριστούν κατάλληλα κριτήρια επιλεξιμότητας, προσαρμοσμένα στην κοινωνικοοικονομική πραγματικότητα των κρατών μελών, προκειμένου να αντληθούν οφέλη από ένα σύστημα επαρκούς ελάχιστου εισοδήματος· πιστεύει ότι αυτά τα κριτήρια θα πρέπει να περιλαμβάνουν το να μην είναι κανείς δικαιούχος επιδόματος ανεργίας ή το γεγονός ότι το να είναι κανείς δικαιούχος δεν αρκεί για να αποφύγει τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, ενώ πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη τον αριθμό των παιδιών και άλλων εξαρτώμενων μελών· υπογραμμίζει ωστόσο ότι αυτά τα κριτήρια δεν θα πρέπει να δημιουργούν διοικητικούς φραγμούς στην πρόσβαση στα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος για τα άτομα που βρίσκονται ήδη σε εξαιρετικά ευάλωτη κατάσταση (π.χ. δεν θα πρέπει να απαιτείται σταθερή ταχυδρομική διεύθυνση από τους άστεγους)·
31. επαναλαμβάνει ότι είναι σημαντική η ισότιμη πρόσβαση στα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος χωρίς διακρίσεις λόγω εθνότητας, φύλου, μορφωτικού επιπέδου, ιθαγένειας, σεξουαλικού προσανατολισμού, θρησκείας, αναπηρίας, ηλικίας, πολιτικών απόψεων ή κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος·
32. εκφράζει την ανησυχία του για το υψηλό ποσοστό μη ανάληψης μεταξύ των ατόμων που δικαιούνται ελάχιστο εισόδημα· θεωρεί ότι η μη ανάληψη αποτελεί ένα από τα μείζονα εμπόδια στην κοινωνική ένταξη των ενδιαφερομένων· ζητεί από την Επιτροπή και την Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας να ερευνήσουν περαιτέρω το πρόβλημα της μη ανάληψης και να αναπτύξουν συστάσεις και κατευθυντήριες γραμμές για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού· καλεί τα κράτη μέλη να καταπολεμήσουν τη μη ανάληψη, μεταξύ άλλων με την αύξηση της ενημέρωσης του κοινού όσον αφορά την ύπαρξη συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος, την παροχή κατάλληλης καθοδήγησης ως προς την πρόσβαση σε αυτά τα συστήματα και τη βελτίωση της διοικητικής τους οργάνωσης·
33. τονίζει ότι είναι αναγκαίο να υπάρξει συγκεκριμένη παρέμβαση από τα κράτη μέλη για τον καθορισμό ενός κατώτατου ορίου ελάχιστου εισοδήματος βάσει σχετικών δεικτών, συμπεριλαμβανομένων προϋπολογισμών αναφοράς, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η

οικονομική και κοινωνική συνοχή και μειώνεται ο κίνδυνος της φτώχειας σε όλα τα κράτη μέλη· οι παραπάνω πληροφορίες θα πρέπει να δημοσιεύονται ετησίως με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας για την Εξάλειψη της Φτώχειας (17 Οκτωβρίου).

34. επισημαίνει ότι πολλά κράτη μέλη ήδη χρησιμοποιούν τους δείκτες προστασίας ελάχιστου εισοδήματος (MIPI). ζητεί τη χρήση των δεδομένων των MIPI από όλα τα κράτη μέλη, κάτι το οποίο θα επιτρέψει επίσης την καλύτερη σύγκριση μεταξύ εθνικών συστημάτων.
35. εκτιμά ότι το ελάχιστο εισόδημα θα πρέπει να θεωρείται προσωρινό και να συνοδεύεται πάντα από ενεργές πολιτικές ένταξης στην αγορά εργασίας.
36. εκτιμά πως τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος είναι μεταβατικά εργαλεία για τη μείωση και καταπολέμηση της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και των ανισοτήτων και ότι θα πρέπει να θεωρούνται κοινωνική επένδυση· σημειώνει τις αντικυκλικές συνέπειες των συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος.
37. επιμένει στην ανάγκη να λαμβάνεται δεόντως υπόψη, κατά τον καθορισμό του ύψους του ελάχιστου εισοδήματος, ο αριθμός των εξαρτώμενων μελών, ιδίως αν πρόκειται για παιδιά ή άτομα με υψηλή εξάρτηση, με στόχο να διαρραγεί ο φαύλος κύκλος της φτώχειας, και ιδίως της παιδικής φτώχειας· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την ταχεία εφαρμογή της σύστασης του 2013 «Επένδυση στα παιδιά: σπάζοντας τον κύκλο της μειονεξίας». θεωρεί εξάλλου ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να εκπονεί ετήσια έκθεση σχετικά με την πρόοδο στον τομέα της καταπολέμησης της παιδικής φτώχειας και την εφαρμογή της σύστασης με τη βοήθεια των σχετικών δεικτών.
38. επισημαίνει ότι οι προϋπολογισμοί αναφοράς μπορούν να βοηθήσουν στον καθορισμό του επιπέδου ελάχιστου εισοδήματος που είναι απαραίτητο για την κάλυψη των βασικών αναγκών των ατόμων, συμπεριλαμβανομένων μη οικονομικών πτυχών, όπως η πρόσβαση στην εκπαίδευση και στη διά βίου μάθηση, η αξιοπρεπής στέγαση, οι ποιοτικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, οι κοινωνικές δραστηριότητες και η συμμετοχή στα κοινά, λαμβανομένων υπόψη της σύνθεσης και των ηλικιών των ατόμων των νοικοκυριών, καθώς και της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης σε κάθε κράτος μέλος· υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της σχετικά με τη δέσμη μέτρων για τις κοινωνικές επενδύσεις, καλεί τα κράτη μέλη να καθορίσουν προϋπολογισμούς αναφοράς για να συμβάλλουν στο σχεδιασμό αποτελεσματικής και κατάλληλης υποστήριξης εισοδήματος συνεκτιμώντας τις κοινωνικές ανάγκες που έχουν προσδιοριστεί σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, προκειμένου να βελτιωθεί η εδαφική συνοχή· ζητεί, επιπλέον, τη χρήση προϋπολογισμών αναφοράς ως εργαλείου για την αξιολόγηση της επάρκειας των συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος που παρέχουν τα κράτη μέλη·
39. πιστεύει ότι τα κράτη μέλη, όταν καθορίζουν τα συστήματα επαρκούς ελάχιστου εισοδήματος, πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το όριο του κινδύνου φτώχειας της Eurostat, το οποίο ορίζεται στο 60 % του μέσου εθνικού ισοδύναμου διαθέσιμου εισοδήματος (μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις), μαζί με άλλους δείκτες όπως οι προϋπολογισμοί αναφοράς· εκτιμά ότι οι προϋπολογισμοί αναφοράς θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την καλύτερη αντιμετώπιση της φτώχειας και για τον έλεγχο της αξιοπιστίας του επιπέδου ελάχιστου εισοδήματος και του προαναφερθέντος κατώτατου ορίου, με

παράλληλο σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας·

40. εκτιμά ότι η έλλειψη ενημερωμένων στοιχείων σχετικά με το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης αποτελεί εμπόδιο στην εφαρμογή και τη σύγκριση των προϋπολογισμών αναφοράς και ενός ελάχιστου εισοδήματος που θα λαμβάνει υπόψη τις εθνικές ιδιαιτερότητες·
41. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές στον τομέα των συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος·
42. καλεί την Επιτροπή και την Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας να τεκμηριώσουν και να διαδώσουν παραδείγματα επιτυχημένων στρατηγικών και να προωθήσουν αξιολογήσεις ομοτίμων και άλλες μεθόδους ανταλλαγής ορθών πρακτικών όσον αφορά τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος· συνιστά οι προσπάθειες αυτές να εστιαστούν σε καίρια ζητήματα όπως η διασφάλιση της τακτικής αναβάθμισης, η βελτίωση της κάλυψης και της ανάληψης, η αντιμετώπιση των αντικινήτρων και η ενίσχυση των δεσμών μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών ενεργητικής ένταξης·
43. εκτιμά ότι, λαμβανομένων υπόψη των πολλών ζητημάτων που εγείρουν τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος, όπως η προσβασιμότητα, η κάλυψη, η χρηματοδότηση, οι όροι για την απόκτηση δικαιώματος και η διάρκεια, η επεξεργασία μιας θεώρησης σχεδιασμένης σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με κοινούς στόχους όσον αφορά τα εθνικά συστήματα ελάχιστου εισοδήματος θα μπορούσε να συμβάλει στη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών· από αυτή την άποψη, καλεί την Επιτροπή να διενεργήσει εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος στην ΕΕ, να ζητήσει τακτική παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων, και να εξετάσει τη λήψη περαιτέρω μέτρων που θα λαμβάνουν υπόψη τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε κράτος μέλος, και τις ανάγκες των περισσότερο πληρτόμενων ομάδων, καθώς και να αξιολογήσει κατά πόσον τα συστήματα επιτρέπουν στα νοικοκυριά να καλύπτουν τις βασικές προσωπικές ανάγκες τους και μειώνουν τη φτώχεια·
44. υπενθυμίζει ότι, συνέπεια των μέτρων λιτότητας που τα τελευταία χρόνια κυριάρχησαν στην καθορισμένη από την ΕΕ οικονομική πολιτική, ήταν η οικονομική επιβράδυνση, η αύξηση του ποσοστού της ανεργίας και η μείωση της προσφοράς εργασίας, με αποτέλεσμα να αυξηθεί ο αριθμός των ανθρώπων που βρίσκονται εκτεθειμένοι στον κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, κάτι το οποίο ισχύει ιδιαίτερα σε ορισμένα κράτη μέλη τα οποία πλήγτονται από μακροχρόνια ανεργία ή αεργία·
45. εκφράζει την ανησυχία του για τις περικοπές του ύψους ή/και της διάρκειας των επιδομάτων ανεργίας, καθώς και για την αυστηροποίηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας σε πολλά κράτη μέλη τα τελευταία χρόνια, που είχαν ως αποτέλεσμα να αυξηθεί ο αριθμός των ανθρώπων που αναγκάζονται να εξαρτώνται από συστήματα ελάχιστου εισοδήματος και να ασκηθεί επιπλέον πίεση στα συστήματα αυτά¹·
46. τονίζει ότι οι ανισότητες αυξάνονται σε κάθε κράτος μέλος και στην ΕΕ·

¹ Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κοινωνικής Πολιτικής, ‘Κοινωνικές επενδύσεις στην Ευρώπη: Μελέτη των εθνικών πολιτικών 2015’, Ιανουάριος 2016.

47. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι σε πολλά κράτη μέλη το επίπεδο παροχών και κάλυψης των συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος φαίνεται να έχει μειωθεί τα τελευταία χρόνια· θεωρεί ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να αυξήσουν την κάλυψη των συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος για τα άτομα που χρήζουν στήριξης, σύμφωνα με τις συστάσεις του ΕΔΚΠ¹:
- α. καλεί τα κράτη μέλη με πολύ περίπλοκα και κατακερματισμένα συστήματα να τα απλοποιήσουν και να αναπτύξουν πιο ολοκληρωμένα συστήματα·
- β. καλεί τα κράτη μέλη με χαμηλά τρέχοντα επίπεδα κάλυψης να αναθεωρήσουν τους όρους τους ώστε να διασφαλίσουν την κάλυψη όλων των ατόμων σε κατάσταση ανάγκης·
- γ. καλεί τα κράτη μέλη των οποίων τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος αποκλείουν σήμερα σημαντικές ομάδες που αντιμετωπίζουν φτώχεια, όπως οι άστεγοι, οι πρόσφυγες, οι αιτούντες άσυλο, οι Ρομά ή οι νέοι, να τροποποιήσουν τα συστήματά τους ώστε να τους καλύπτουν καλύτερα·
- δ. καλεί τα κράτη μέλη με υψηλά επίπεδα διοικητικής διακριτικής ευχέρειας στα οικεία βασικά συστήματα ελάχιστου εισοδήματος να θέσουν στόχο τη μείωσή τους και να διασφαλίσουν ότι υπάρχουν σαφή και συνεπή κριτήρια για τη λήψη των αποφάσεων που συνδέονται με μια αποτελεσματική διαδικασία προσφυγής·
48. τονίζει τη σημασία της αύξησης της συμμετοχής των εργαζομένων, των ανέργων και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων στη διά βίου μάθηση, καθώς και την ανάγκη βελτίωσης του επιπέδου των επαγγελματικών προσόντων και της απόκτησης νέων δεξιοτήτων, στοιχεία που αποτελούν θεμελιώδες μέσο για την ταχύτερη ένταξη στην αγορά εργασίας, την αύξηση της παραγωγικότητας και την υποστήριξη των ατόμων στην αναζήτηση μιας θέσης εργασίας·
49. τονίζει τη σημασία της δημογραφικής ανάπτυξης σε συνδυασμό με την καταπολέμηση της φτώχειας στην Ευρώπη·
50. τονίζει ότι πρέπει να ληφθούν επείγοντα πρακτικά μέτρα για την εξάλειψη της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, για την προαγωγή αποτελεσματικών δικτύων κοινωνικής ασφάλειας και για τη μείωση των ανισοτήτων, με τρόπο ώστε να διασφαλιστεί η οικονομική και εδαφική συνοχή· τονίζει ότι τα μέτρα αυτά πρέπει να ληφθούν στο κατάλληλο επίπεδο, με δράσεις τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σύμφωνα με την κατανομή των αρμοδιοτήτων για τις σχετικές πολιτικές·
51. υποστηρίζει την προσέγγιση της Επιτροπής για τις κοινωνικές επενδύσεις σύμφωνα με την οποία οι ορθά σχεδιασμένες κοινωνικές πολιτικές συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη, προστατεύοντας ταυτόχρονα τους ανθρώπους από τη φτώχεια και ενεργώντας ως οικονομικοί σταθεροποιητές².

¹ Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κοινωνικής Πολιτικής, ‘Συστήματα ελάχιστης εισοδηματικής στήριξης στην Ευρώπη: Μελέτη των εθνικών πολιτικών 2015’, Ιανουάριος 2016.

² Ευρωπαϊκή Επιτροπή: ανακοίνωση «Στοχεύοντας στις κοινωνικές επενδύσεις για την ανάπτυξη και τη συνοχή - συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (2014-2020)» - COM(2013/0083), της 20ής Φεβρουαρίου 2013· και: Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κοινωνικής Πολιτικής, ‘Κοινωνικές

52. εκφράζει ικανοποίηση για τον προβληματισμό και τις μελέτες σχετικά με το πώς μπορεί να επιτευχθεί δικαιότερη κατανομή εισοδήματος και πλούτου στις κοινωνίες μας·
53. τονίζει ότι στους βασικούς παράγοντες που εμποδίζουν την ανάπτυξη μιας προσέγγισης κοινωνικών επενδύσεων από τα κράτη μέλη συγκαταλέγεται ο αντίκτυπος της οικονομικής κρίσης και ένα περιβάλλον πολιτικής όπου κυριαρχεί η λιτότητα¹.
54. ζητεί να δίνεται εφεξής η δέουσα προσοχή στη διαμόρφωση μακροοικονομικών πολιτικών, στην ανάγκη να μειωθούν οι κοινωνικές ανισότητες και στην εξασφάλιση της πρόσβασης όλων των κοινωνικών ομάδων σε επαρκώς χρηματοδοτούμενες δημόσιες κοινωνικές υπηρεσίες, και να καταπολεμηθούν με τον τρόπο αυτό η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός·
55. ζητεί να αναληφθεί δράση για τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων, δίνοντας στους ανθρώπους τη δυνατότητα να κάνουν την καλύτερη δυνατή χρήση των προσόντων και των δυνατοτήτων τους· ζητεί να εστιασθεί η κοινωνική στήριξη σε όσους είναι φτωχοί και ταυτόχρονα δεν είναι σε θέση να κερδίσουν επαρκές εισόδημα με δικές τους προσπάθειες·
56. επισημαίνει ότι η πρόσφατη εμπειρία των μεταρρυθμίσεων με βάση τις φορολογικές απαλλαγές δείχνει ότι είναι προτιμότερη η χρηματοδότηση πολιτικών ελάχιστου εισοδήματος μέσω της δημοσιονομικής στήριξης παρά μέσω φορολογικών κινήτρων·
57. υπογραμμίζει ότι η εκπαίδευση, οι κοινωνικές μεταβιβάσεις, και τα προοδευτικά, δίκαια και αναδιανεμητικά φορολογικά συστήματα, μαζί με μέτρα για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και καταπολέμηση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής, έχουν όλα το δυναμικό να συμβάλουν στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή·
58. υπογραμμίζει την ανάγκη προσαρμογής των υφιστάμενων συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος για την καλύτερη αντιμετώπιση του προβλήματος της ανεργίας των νέων·

Δημόσια προγράμματα απασχόλησης

59. λαμβάνει υπό σημείωση ορισμένα δημόσια προγράμματα απασχόλησης τα οποία συνίστανται στη δυνατότητα κάθε προσώπου που είναι σε θέση και επιθυμεί να εργαστεί, να επιλέξει μία μεταβατική απασχόληση στον δημόσιο τομέα ή σε ιδιωτικό μη κερδοσκοπικό φορέα ή σε επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας· υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι είναι σημαντικό τα εν λόγω προγράμματα να προωθούν την εργασία με δικαιώματα, βασιζόμενη στις συλλογικές συμβάσεις και στην εργασιακή νομοθεσία·
60. θεωρεί ότι τα δημόσια προγράμματα απασχόλησης πρέπει να βοηθούν να βελτιώνεται η απασχολησιμότητα των εργαζομένων και να διευκολύνεται η πρόσβασή τους στην κανονική αγορά εργασίας· υπενθυμίζει ότι τα προγράμματα αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν μια εξατομικευμένη διαδρομή και να προσφέρουν αξιοπρεπή μισθό και να οδηγούν σε αξιοπρεπή εργασία·
61. θεωρεί ότι η δημιουργία αξιοπρεπών θέσεων εργασίας πρέπει να είναι προτεραιότητα

επενδύσεις στην Ευρώπη: Μελέτη των εθνικών πολιτικών 2015', Ιανουάριος 2015.

¹ 'Κοινωνικές επενδύσεις στην Ευρώπη' (ό.π.)

για την ΕΕ και να αποτελεί σημαντικό βήμα στην πορεία για τη μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού·

62. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την πλήρη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών, ιδίως των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των πολιτικών και των προγραμμάτων ελάχιστου εισοδήματος·
63. αναθέτει στον Πρόεδρο του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η μεγάλη οικονομική κρίση που πλήττει την Ευρώπη από το 2008 και μετά άφησε μόνιμα στίγματα στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας με σημαντικό αντίκτυπο στον κοινωνικό ιστό τον οποίο μετάλλαξε ριζικά διευρύνοντας εκθετικά το χάσμα μεταξύ των κοινωνικών τάξεων, τονίζοντας τις διαφορές μεταξύ Βορρά και Νότου της ηπείρου και ωθώντας, μέχρι σήμερα, 120 εκατομμύρια άτομα σε διαβίωση με μόνιμο κίνδυνο φτωχοποίησης και κοινωνικού αποκλεισμού.

Παρά τις προσπάθειες που καταβάλλουν τόσο τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα όσο και οι εθνικές κυβερνήσεις για τη λήψη μέτρων τα οποία θα μπορούσαν, κατά κάποιον τρόπο, να περιορίσουν τις επιπτώσεις της κρίσης, δεν φαίνεται μέχρι σήμερα να μειώνονται τα ποσοστά ανεργίας και φτώχειας αλλά, από την άλλη πλευρά, ούτε οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που επιβάλλονται στα κράτη μέλη, ούτε οι προσπάθειες των εθνικών κυβερνήσεων να προωθήσουν ενεργές πολιτικές για την αγορά εργασίας έχουν παράξει σημαντικά αποτελέσματα.

Η παρούσα έκθεση για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα θέτει ως στόχο να παράσχει πρακτική καθοδήγηση ως προς τον τρόπο ταυτόχρονης παρέμβασης, αφενός, για την άμβλυνση του κοινωνικού αντίκτυπου της οικονομικής κρίσης ενεργώντας με αποτελεσματικό τρόπο για να απαλλαγούν από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό τα 120 εκατομμύρια Ευρωπαίων πολιτών που ζουν σήμερα κάτω από τέτοιες συνθήκες και, αφετέρου, για την προώθηση ενεργών πολιτικών που αποσκοπούν στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και στη διασφάλιση βιώσιμης ανάπτυξης.

Πράγματι, εξαιτίας πολλών διαφορετικών λόγων, οι εργαζόμενοι οι οποίοι καθίστανται άνεργοι χάνουν επίσης τη διαπραγματευτική τους δύναμη κατά τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και, ως εκ τούτου, περιθωριοποιούνται με αποτέλεσμα να μην έχουν σχεδόν καθόλου πιθανότητες επανένταξης στην αγορά εργασίας. Αυτή η κατάσταση απομάκρυνσης από την αγορά εργασίας επιδεινώνεται από επιβαρυντικούς παράγοντες όπως η σταδιακή απώλεια δεξιοτήτων, αυτοεκτίμησης και ενθουσιασμού, με αποτέλεσμα να απομακρύνονται και από την ενεργό κοινωνική ζωή. Οι ζημίες που υφίστανται είναι πολλές και διάφορες:

- απώλεια παραγωγής·
- κοινωνικός αποκλεισμός·
- υποβάθμιση των δεξιοτήτων·
- ψυχολογικές βλάβες·
- μείωση του μέσου όρου ζωής·
- απώλεια κινήτρων·
- επιδείνωση της οικογενειακής ζωής·
- διόγκωση των ανισοτήτων·
- απώλεια αξιών και υπευθυνότητας.

Εξάλλου, η απώλεια της εργασίας μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να αντιπροσωπεύει τρόπο πρόσβασης σε αδήλωτη εργασία, μιας μορφής εργασίας που έχει ζωτική σημασία να καταπολεμηθεί με κάθε τρόπο.

Η ανάγκη για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού πλαισίου για ελάχιστο εισόδημα πηγάζει από τη διαπίστωση ότι οι διαφορετικές πρακτικές που υιοθετούν σε αυτόν τον τομέα τα διάφορα κράτη μέλη δεν έχουν τη δυνατότητα να περιορίσουν, με ολοκληρωμένο τρόπο, το πρόβλημα της φτώχειας και των ανισοτήτων. Η Ευρώπη, στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να καταβάλει κάθε

δυνατή προσπάθεια για την επιδίωξη των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020, αντικειμενικός σκοπός της οποίας είναι να δοθεί η δυνατότητα στα άτομα που ζουν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού να εξέλθουν από την κατάσταση αυτή.

Μέχρι σήμερα, ο εν λόγω στόχος μπορεί, σε γενικές γραμμές, να επιτευχθεί μέσω ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας, την κατάρτιση και τη στήριξη των πολιτών σε κάθε τομέα στον οποίον εμπλέκεται.

Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας είναι εφικτή αν η προσοχή επικεντρωθεί στους τομείς εκείνους που είναι αποδεδειγμένα οι καταλληλότεροι για να λάβουν σημαντικές επενδύσεις, όπως η κυκλική οικονομία, η πράσινη οικονομία και η κοινωνική οικονομία, διασφαλίζοντας ότι θα αναβαθμίζονται οι δεξιότητες και θα ενισχύονται οι ήδη κεκτημένες.

Τα σημαντικά αιτήματα που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση αφορούν επίσης τη χρήση κατάλληλων δεικτών που μπορούν να εξασφαλίσουν την κοινωνικοοικονομική συνοχή μειώνοντας παράλληλα τον κίνδυνο των διαφορετικών αμοιβών για τις ίδιες δραστηριότητες.

Το καθεστώς ελάχιστου εισοδήματος θα πρέπει επίσης να συνδεθεί σε μια στρατηγική προσέγγιση η οποία θα έχει ως στόχο την κοινωνική ένταξη και, για τον σκοπό αυτό, συνιστάται, παράλληλα με την εφαρμογή της, να υιοθετηθούν τα κατάλληλα και επαρκή μέτρα κοινωνικής προστασίας στους τομείς της ζωής των πολιτών, όπως η εγγύηση της στέγασης, της υγειονομικής περίθαλψης, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Σκοπός της παρούσας έκθεσης δεν είναι μόνον να ενισχυθεί ο διάλογος σχετικά με το θέμα αυτό, το οποίο, εδώ και πολλά χρόνια, είναι πλέον παρόν σε όλα τα επίπεδα, αλλά και να κληθεί η Επιτροπή να δεσμευθεί να λάβει σαφή, αποφασιστική και αντικειμενική θέση στο θέμα αυτό.

29.6.2017

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

προς την Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

σχετικά με τις πολιτικές περί ελαχίστου εισοδήματος ως εργαλείο για την αντιμετώπιση της φτώχειας (2016/2270(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Miguel Viegas

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής καλεί την Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2015, στην Ευρώπη των 28, το 23,7 % του πληθυσμού και το 12,5 % των απασχολούμενων ηλικίας άνω των 18 αντιμετώπιζε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού¹.
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2015, το 17,3 % του πληθυσμού στην Ευρώπη των 28 αντιμετώπιζε συγκεκριμένο κίνδυνο φτώχειας². λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την Eurostat, ο ειδικός αυτός δείκτης αυτός δεν μετρά την ευημερία ή την φτώχεια, αλλά δείχνει ότι ένα άτομο έχει – σε σύγκριση με άλλα άτομα στην ίδια χώρα – χαμηλό εισόδημα, το οποίο δεν ισοδυναμεί απαραίτητα με χαμηλό βιοτικό επίπεδο·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο συνολικός αριθμός των ανθρώπων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού έχει αυξηθεί κατά 1,6 εκατομμύριο στην ΕΕ (+5,5 εκατομμύρια στη ζώνη του ευρώ) από το 2008 έως το 2015, ενώ στόχος της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» ήταν να μειωθεί κατά 20 εκατομμύρια έως το 2020·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που εκπόνησε η Eurostat³, το δριο του κινδύνου φτώχειας έχει καθοριστεί στο 60 % του μέσου εθνικού ισοδύναμου

¹ Eurostat, «People at risk of poverty or social exclusion» (Άτομα που απειλούνται από τη φτώχεια ή τον κοινωνικό αποκλεισμό), Δεκέμβριος 2016 - http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/People_at_risk_of_poverty_or_social_exclusion

² Eurostat, ομοίως.

³ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:At-risk-of-poverty_rate

διαθέσιμου εισοδήματος (οικογενειακό εισόδημα, μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις)·

- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρώπη είναι μία από τις πλουσιότερες περιοχές στον κόσμο, παρότι πρόσφατα στοιχεία σχετικά με την εισοδηματική φτώχεια δείχνουν ότι η φτώχεια και η ακραία υλική στέρηση έχουν αυξηθεί στην Ευρώπη·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εισοδηματική φτώχεια αποτελεί ένα μόνο μέρος της γενικής έννοιας της φτώχειας, και ότι η έννοια της φτώχειας δεν αναφέρεται μόνο στους υλικούς πόρους αλλά και στους κοινωνικούς πόρους, και ιδίως στην εκπαίδευση, την υγεία και την πρόσβαση στις υπηρεσίες·
- Z. έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη του Schuman της 9ης Μαΐου 1950, με την οποία απευθυνόταν έκκληση για «την εξίσωση προς το καλύτερο του βιοτικού επιπέδου του εργατικού δυναμικού»·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν σοβαρά δημοσιονομικά ελλείμματα και αυξημένα επίπεδα χρέους και ότι, κατά συνέπεια, έχουν περικόψει τις κοινωνικές δαπάνες τους, πράγμα που υπέσκαψε τα συστήματα δημόσιας υγείας, εκπαίδευσης, κοινωνικής ασφάλισης και στέγασης, και ειδικότερα την πρόσβαση στις σχετικές υπηρεσία και την επάρκεια, τη διαθεσιμότητα και την ποιότητα των εν λόγω υπηρεσιών, γεγονός που είχε αρνητικές επιπτώσεις ιδίως στα άπορα μέλη της κοινωνίας στα εν λόγω κράτη μέλη·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας και η δημοσιονομική εξυγίανση είχαν δυσμενείς επιπτώσεις οδηγώντας σε διεύρυνση των διαφορών μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά το επίπεδο διαβίωσης και το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν ανισότητες στο εσωτερικό της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι, για παράδειγμα, το μέσο βιοτικό επίπεδο του φτωχότερου 10 % των νοικοκυριών στη Γαλλία είναι υψηλότερο από εκείνο του πορτογαλικού πληθυσμού στο σύνολό του, και το μέσο βιοτικό επίπεδο του πλουσιότερου 1 % των νοικοκυριών του Λουξεμβούργου είναι 75 φορές υψηλότερο από εκείνο του φτωχότερου 10 % στη Ρουμανία·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολιτικές ελάχιστου εισοδήματος λειτουργούν ως αυτόματοι σταθεροποιητές· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ύφεση ήταν λιγότερο σοβαρή σε χώρες με εύρωστα συστήματα για τη στήριξη του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών·
- IA. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συστήματα φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής δημιουργούν άνισους όρους ανταγωνισμού στην ΕΕ και στερούν από τις χώρες σημαντικά έσοδα που αλλιώς θα συνέβαλαν στην επαρκή χρηματοδότηση στέρεων κοινωνικών πολιτικών και πολιτικών κοινωνικής πρόνοιας, ενώ επιπλέον επιφέρουν μείωση των δημόσιων εσόδων τα οποία θα μπορούσαν να χρηματοδοτήσουν τη δημιουργία καλύτερων συνθηκών για οικονομική ανάπτυξη, αύξηση των εισοδημάτων και κοινωνικές πολιτικές· λαμβάνοντας υπόψη ότι το φαινόμενο αυτό αποτελεί σοβαρό πρόβλημα για την ΕΕ·
- IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκπαίδευση, οι αναδιανεμητικές ή κοινωνικές μεταβιβάσεις και παροχές, η δίκαιη φορολογική πολιτική και η ορθή πολιτική απασχόλησης είναι σημαντικοί παράγοντες για τον μετριασμό των εισοδηματικών ανισοτήτων, τη μείωση του ποσοστού ανεργίας και τη μείωση της φτώχειας·

- ΙΓ. έχοντας υπόψη τις διαφορετικές τάσεις κατανάλωσης που χαρακτηρίζουν τα διάφορα εισοδηματικά πεμπτημόρια¹. λαμβάνοντας υπόψη ότι, απ' ό,τι φαίνεται, οι πολιτικές που στηρίζουν τους λιγότερο ευνοημένους κοινωνικούς τομείς στην ΕΕ θα ωφελήσουν το σύνολο της οικονομίας και θα έχουν την τάση να είναι δημοσιονομικά ουδέτερες· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΔΝΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αν το ποσοστό εισοδήματος του ανώτερου 20 τοις εκατό αυξηθεί κατά μία ποσοστιαία μονάδα, για τα επόμενα πέντε χρόνια η αύξηση του ΑΕγχΠ είναι στην πραγματικότητα 0,08 τοις εκατό χαμηλότερη και ότι, αντιθέτως, αντίστοιχη αύξηση στο ποσοστό εισοδήματος του κατώτερου 20 τοις εκατό (του φτωχότερου) συνδέεται με 0,38 τοις εκατό αύξηση της ανάπτυξης»².
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η νιοθέτηση και η ενίσχυση των πολιτικών ελάχιστου εισοδήματος, αν συνδυαστούν ορθά με άλλα μέτρα και πολιτικές για τις κοινωνικές παροχές και την αγορά εργασίας, μπορούν να προσφέρουν έναν τρόπο αντιμετώπισης της φτώχειας και υποστήριξης της κοινωνικής ένταξης και της πρόσβασης στην αγορά εργασίας.
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με ορισμένες μελέτες, η φτώχεια επηρεάζει αρνητικά την οικονομική ανάπτυξη³.
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος μπορούν να λειτουργήσουν ως αυτόματοι μακροοικονομικοί σταθεροποιητές για την απορρόφηση οικονομικών κραδασμών.
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποτελεσματικότητα των συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος σε ό, τι αφορά την άμβλυνση της φτώχειας, την προώθηση της ένταξης στην αγορά εργασίας ιδίως για τους νέους και τη λειτουργία τους ως αυτόματων σταθεροποιητών διαφέρει σημαντικά ανάμεσα στα κράτη μέλη.
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα καλά σχεδιασμένα συστήματα στήριξης του εισοδήματος δεν λειτουργούν ως αντικίνητρα για εργασία⁴.
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έννοια του ελάχιστου εισοδήματος δεν πρέπει να συγχέεται με την έννοια του κατώτατου μισθού·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξασφάλιση ελάχιστου εισοδήματος για όσους δεν έχουν αρκετούς πόρους για μια αξιοπρεπή ζωή ή δεν λαμβάνουν επαρκή αμοιβή για την εργασία τους καλύπτεται από τον πρώτο πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα κράτη μέλη εγκαινιάζουν πιλοτικά προγράμματα για

¹ Βλ.: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, 'The distribution of wealth and the marginal propensity to consume' (Η κατανομή του πλούτου και η οριακή ροπή προς κατανάλωση), έγγραφο εργασίας αριθ. 1655, Μάρτιος 2014

² ΔΝΤ, Causes and Consequences of Income Inequality: A Global Perspective (Αιτίες και συνέπειες της ανισότητας εισοδημάτων: Μία σύνολη επισκόπηση), 2015: <http://www.taxjustice.net/2015/06/22/new-imf-research-tax-affects-inequality-inequality-affects-growth/>

³ Βλ.: Παγκόσμια Τράπεζα, 'Poverty Reduction and Growth: The Virtuous and Vicious Circle' (Μείωση της φτώχειας και ανάπτυξη: ο ενάρετος και ο φαύλος κύκλος), 2006· ΟΟΣΑ, 'Trends in Income Inequality and its Impact on Economic Growth' (Τάσεις της ανισότητας των εισοδημάτων και των επιπτώσεών τους στην οικονομική ανάπτυξη), 2014

⁴ Βλ.: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 'Employment and Social Developments in Europe 2013' (Απασχόληση και κοινωνικές εξελίξεις 2013), 2014.

να δοκιμάσουν πολιτικές βασικού εισοδήματος, όπως η Φινλανδία, όπου ένα τυχαίο δείγμα 2000 ανέργων θα λαμβάνουν ένα άνευ όρων ποσό 560 EUR μηνιαίως, το οποίο αναμένεται να δώσει επαρκές κίνητρο για να αποδεχθούν προσωρινή εργασία και ημιαπασχόληση.

- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή του καθολικού βασικού εισοδήματος εξετάζεται σε πολλά κράτη μέλη·
1. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβεί σε αξιολόγηση όταν ολοκληρωθούν στα κράτη μέλη οι δοκιμές με αντικείμενο την εφαρμογή του βασικού εισοδήματος·
  2. τονίζει ότι πρέπει να ληφθούν επείγοντα πρακτικά μέτρα για την εξάλειψη της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, για την προαγωγή αποτελεσματικών δικτύων κοινωνικής ασφάλειας και για τη μείωση των ανισοτήτων, με τρόπο ώστε να διασφαλιστεί η οικονομική και εδαφική συνοχή· τονίζει ότι τα μέτρα αυτά πρέπει να ληφθούν στο κατάλληλο επίπεδο – με δράσεις τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σύμφωνα με την κατανομή των αρμοδιοτήτων για τις σχετικές πολιτικές·
  3. εκτιμά ότι τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών και ότι η θέσπιση ή ανάπτυξή τους θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, σε κάθε περίπτωση, την οικονομική και κοινωνική κατάσταση, καθώς και το σύστημα παραγωγής· συνιστά η πιθανή θέσπιση αυτών των συστημάτων να συνοδευτεί από εγγυήσεις για την προστασία των κινήτρων για (επαν)ένταξη στην αγορά εργασίας·
  4. επαναλαμβάνει ότι ο καλύτερος τρόπος για μείωση της φτώχειας και αποφυγή του κοινωνικού αποκλεισμού είναι η τόνωση της βιώσιμης ανάπτυξης και η δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις – συγκεκριμένα, με την αποφυγή υπερβολικών διοικητικών επιβαρύνσεων καθώς και εξασφάλιση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση – προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα να δημιουργούν θέσεις εργασίας·
  5. υποστηρίζει την προσέγγιση της Επιτροπής για τις κοινωνικές επενδύσεις σύμφωνα με την οποία οι ορθά σχεδιασμένες κοινωνικές πολιτικές συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη, προστατεύοντας ταυτόχρονα τους ανθρώπους από τη φτώχεια και ενεργώντας ως οικονομικοί σταθεροποιητές¹·
  6. εκφράζει ικανοποίηση για τον προβληματισμό και τις μελέτες σχετικά με το πώς μπορεί να επιτευχθεί δικαιότερη κατανομή εισοδήματος και πλούτου στις κοινωνίες μας·
  7. τονίζει ότι στους βασικούς παράγοντες που εμποδίζουν την ανάπτυξη μιας προσέγγισης κοινωνικών επενδύσεων από τα κράτη μέλη συγκαταλέγεται ο αντίκτυπος της οικονομικής κρίσης και ένα περιβάλλον πολιτικής όπου κυριαρχεί η λιτότητα²·
  8. ζητεί να δίνεται εφεξής η δέουσα προσοχή στη διαμόρφωση μακροοικονομικών πολιτικών, στην ανάγκη να μειωθούν οι κοινωνικές ανισότητες και στην εξασφάλιση

¹ Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Στοχεύοντας στις κοινωνικές επενδύσεις για την ανάπτυξη και τη συνοχή - συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (2014-2020)» - COM(2013/0083), της 20ής Φεβρουαρίου 2013 και: «Social Investment in Europe - A study of national policies 2015» (Κοινωνικές επενδύσεις στην Ευρώπη: Μελέτη των εθνικών πολιτικών 2015), 2015.

² Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Social Investment in Europe» (ό.π.).

της πρόσβασης όλων των κοινωνικών ομάδων σε επαρκώς χρηματοδοτούμενες δημόσιες κοινωνικές υπηρεσίες, και να καταπολεμηθούν με τον τρόπο αυτό η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός·

9. ζητεί να αναληφθεί δράση για τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων, δίνοντας στους ανθρώπους τη δυνατότητα να κάνουν την καλύτερη δυνατή χρήση των προσόντων και των δυνατοτήτων τους· ζητεί να εστιασθεί η κοινωνική στήριξη σε όσους είναι φτωχοί και ταυτόχρονα δεν είναι σε θέση να κερδίσουν επαρκές εισόδημα με δικές τους προσπάθειες·
10. σέβεται το κυρίαρχο δικαίωμα κάθε κράτους μέλους να επιλέγει δημοκρατικά την οικονομική πολιτική του·
11. επισημαίνει ότι η πρόσφατη εμπειρία των μεταρρυθμίσεων με βάση τις φορολογικές απαλλαγές δείχνει ότι είναι προτιμότερη η χρηματοδότηση πολιτικών ελάχιστου εισοδήματος μέσω της δημοσιονομικής στήριξης παρά μέσω φορολογικών κινήτρων·
12. υπογραμμίζει ότι η εκπαίδευση, οι κοινωνικές μεταβιβάσεις, και τα προοδευτικά, δίκαια και αναδιανεμητικά φορολογικά συστήματα, μαζί με μέτρα για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και καταπολέμηση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής, έχουν όλα το δυναμικό να συμβάλουν στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή·
13. επισημαίνει ότι τα αναδιανεμητικά συστήματα από μόνα τους δεν θα βοηθήσουν τα άτομα να βρουν εργασία· επαναλαμβάνει ότι η κατοχή θέσης εργασίας αποτελεί πάντα τον καλύτερο τρόπο για την προστασία κάποιου προσώπου από τον κίνδυνο της φτώχειας και είναι ισχυρό μέσο κοινωνικής ένταξης· τονίζει ότι προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία μιας κατηγορίας επικουρούμενων ατόμων, θα πρέπει να εφαρμοστούν και να παρακολουθούνται μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος·
14. εκτιμά πως τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος είναι , μεταβατικά εργαλεία για τη μείωση και καταπολέμηση της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και των ανισοτήτων και ότι θα πρέπει να θεωρούνται κοινωνική επένδυση· σημειώνει τις αντικυκλικές συνέπειες των συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος·
15. πιστεύει ότι τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος θα πρέπει να είναι προσωρινά και να συνοδεύονται πάντα από ενεργητικές πολιτικές ένταξης στην αγορά εργασίας·
16. πιστεύει ότι η περαιτέρω μελέτη και έρευνα σχετικά με διάφορα πιθανά μοντέλα συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος θα μπορούσε να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο στον αγώνα για τη μείωση και την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού· τονίζει ότι είναι ουσιώδες κάθε πιθανό σύστημα και μοντέλο να καταρτίζεται με συμμετοχή των απόρων στα κράτη μέλη· ζητεί, εν προκειμένω, να αξιολογηθούν τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος που εφαρμόζονται σε ορισμένα κράτη μέλη, και καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές που προκύπτουν από τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος·
17. παροτρύνει με έμφαση την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αξιολογήσουν τον τρόπο και τα μέσα παροχής κατάλληλα, ολοκληρωμένα και προσβάσιμα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος σε όλα τα κράτη μέλη και να εξετάσουν το ενδεχόμενο λήψης περαιτέρω

μέτρων υπέρ της κοινωνικής σύγκλισης στο σύνολο της ΕΕ, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν σε κάθε κράτος μέλος, καθώς και τις εθνικές πρακτικές και παραδόσεις· θεωρεί, στο πλαίσιο αυτό, ότι ο σχεδιασμός του ελάχιστου εισοδήματος θα πρέπει να καθορίζεται σε επίπεδο κράτους μέλους·

18. επαναλαμβάνει ότι είναι σημαντική η ισότιμη πρόσβαση στα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος χωρίς διακρίσεις λόγω εθνότητας, φύλου, μορφωτικού επιπέδου, ιθαγένειας, σεξουαλικού προσανατολισμού, θρησκείας, αναπηρίας, ηλικίας, πολιτικών απόψεων ή κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος·
19. σημειώνει ότι τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος θα πρέπει να εφαρμόζονται και να αξιολογούνται στο πλαίσιο των συνολικών εθνικών συστημάτων κοινωνικών υπηρεσιών (εκπαίδευση, υγειονομική περίθαλψη, φροντίδα των παιδιών, στέγαση και κινητικότητα)·
20. υπογραμμίζει την ανάγκη προσαρμογής των υφιστάμενων συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος για την καλύτερη αντιμετώπιση του προβλήματος της ανεργίας των νέων·
21. εφιστά την προσοχή στο πρόβλημα της παιδικής φτώχειας και ζητεί τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος να λάβουν ιδιαιτέρως υπόψη τις ανάγκες των παιδιών·
22. επισημαίνει ότι οι προϋπολογισμοί αναφοράς μπορούν να βοηθήσουν στον καθορισμό του ύψους του ελάχιστου εισοδήματος που είναι απαραίτητο για την κάλυψη των βασικών αναγκών των ατόμων, συμπεριλαμβανομένων μη οικονομικών πτυχών, όπως η πρόσβαση στην εκπαίδευση και στη διά βίου μάθηση, η στέγαση, οι ποιοτικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, οι κοινωνικές δραστηριότητες ή η συμμετοχή στα κοινά· πιστεύει, ως εκ τούτου, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων υπόψη τις υφιστάμενες διαφορές μεταξύ των κρατών μελών και τις διαφορετικές εθνικές κοινωνικές πολιτικές, ότι το ελάχιστο εισόδημα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το όριο του κινδύνου φτώχειας καθώς και τους προϋπολογισμούς αναφοράς.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	20.6.2017
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: -: 0:
	43 7 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Gerolf Annemans, Burkhard Balz, Udo Bullmann, Fabio De Masi, Markus Ferber, Jonás Fernández, Sven Giegold, Neena Gill, Brian Hayes, Gunnar Hökmark, Danuta Maria Hübner, Cătălin Sorin Ivan, Petr Ježek, Othmar Karas, Γεώργιος Κύρτσος, Philippe Lamberts, Werner Langen, Bernd Lucke, Olle Ludvigsson, Ivana Maletić, Fulvio Martusciello, Gabriel Mato, Κώστας Μαυρίδης, Stanisław Ożóg, Δημήτριος Παπαδημούλης, Sirpa Pietikäinen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Alfred Sant, Molly Scott Cato, Peter Simon, Kay Swinburne, Paul Tang, Ramon Tremosa i Balcells, Ernest Urtasun, Marco Valli, Miguel Viegas, Σωτήριος Ζαριανόπουλος, Esther de Lange, Cora van Nieuwenhuizen, Beatrix von Storch, Jakob von Weizsäcker
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Simona Bonafè, Enrique Calvet Chambon, Nessa Childers, David Coburn, Andrea Cozzolino, Mady Delvaux, Jan Keller, Paloma López Bermejo, Luigi Morgano, Romana Tomc, Roberts Zīle
Αναπληρωτές (άρθρο 200 παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Clara Eugenia Aguilera García, Jarosław Wałęsa

ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

43	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Petr Ježek, Ramon Tremosa i Balcells
ECR	Pirkko Ruohonen-Lerner
EFDD	Marco Valli
GUE/NGL	Fabio De Masi, Paloma López Bermejo, Marisa Matias, Miguel Viegas
PPE	Burkhard Balz, Markus Ferber, Brian Hayes, Gunnar Hökmark, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Γεώργιος Κύρτσος, Werner Langen, Ivana Maletić, Fulvio Martusciello, Gabriel Mato, Sirpa Pietikäinen, Romana Tomčíková, Jarosław Wałęsa, Esther de Lange
S&D	Simona Bonafè, Udo Bullmann, Nessa Childers, Andrea Cozzolino, Mady Delvaux, Jonás Fernández, Neena Gill, Jan Keller, Olle Ludvigsson, Κώστας Μωρίδης, Luigi Morgano, Alfred Sant, Peter Simon, Paul Tang, Jakob von Weizsäcker
VERTS/ALE	Sven Giegold, Philippe Lamberts, Molly Scott Cato, Ernest Urtasun

7	-
ALDE	Cora van Nieuwenhuizen
ECR	Bernd Lucke, Stanisław Ożóg, Kay Swinburne, Roberts Zīle
ENF	Gerolf Annemans
NI	Σωτήριος Ζαριανόπουλος

0	0

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	28.9.2017
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: -: 0:
	36 7 4
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Laura Agea, Guillaume Balas, Brando Benifei, Martina Dlabajová, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Javi López, Dominique Martin, Elisabeth Morin-Chartier, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Dennis Radtke, Robert Rochefort, Siôn Simon, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská, Λύμπρος Φουντούλης
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Maria Arena, Georges Bach, Heinz K. Becker, Krzysztof Hetman, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Evelyn Regner, Jasenko Selimovic, Michaela Šojdrová, Kosma Zlotowski
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Margrete Auken, Klaus Buchner, Ignazio Corrao, Jens Nilsson, Gabriele Preuß, Jozo Radoš, Marco Zullo, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

36	+
ALDE	Marian Harkin, Jozo Radoš, Robert Rochefort, Jasenko Selimovic, Yana Toom
EFDD	Laura Agea, Ignazio Corrao, Marco Zullo
GUE/NGL	Paloma López Bermejo, João Pimenta Lopes
NI	Λάμπρος Φουντούλης
PPE	Georges Bach, Heinz K. Becker, Krzysztof Hetman, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Elisabeth Morin-Chartier, Dennis Radtke, Michaela Šojdrová
S&D	Maria Arena, Guillaume Balas, Brando Benifei, Elena Gentile, Agnes Jongerius, Jan Keller, Javi López, Edouard Martin, Jens Nilsson, Georgi Pirinski, Gabriele Preuß, Evelyn Regner, Siôn Simon, Marita Ulvskog
VERTS/ALE	Margrete Auken, Klaus Buchner, Tatjana Ždanoka

7	-
ALDE	Martina Dlabajová
ECR	Arne Gericke, Czesław Hoc, Ulrike Trebesius, Kosma Złotowski, Jana Žitňanská
ENF	Dominique Martin

4	0
PPE	Danuta Jazłowiecka, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Ádám Kósa, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή